

IRDO E-NOVICE

IRDO E-NOVICE ŠT. III/IV

5. APRIL 2011

Spoštovani članice in člani Inštituta za razvoj družbene odgovornosti!

V tej številki:

Utrinki iz konference	2
Sklepi konference	5
Socialno podjetništvo	7
Intervju: mag. Andreja Kodrin	12
Raziskava	16
Razprava	17
Intervju: Primož Šporar	22
Člani	25
Novice	27
Konference	36
Razpisi doma	38
Razpisi tujina	40

Za nami je izredno uspešna že 6. mednarodna konferenca Družbena odgovornost in izzivi časa 2011: "Mladi v presečišču svetovnih sprememb". Nekaj fotografskih utrinkov letos prvič tridnevne konference vam predstavljamo na naslednjih straneh. Ob tem dogodku je izšel obširen zbornik povzetkov prispevkov z zgoščenko, na kateri so zbrani celotni prispevki več kot 90. strokovnjakov iz 11 držav—Slovenije, Avstrije, Francije, Velike Britanije, Poljske, Rusije, Nemčije, ZDA, Italije...

Inštitut IRDO ne počiva — z Ekonomsko poslovno fakulteto Univerze v Mariboru izvaja Raziskavo o dobrem počutju zaposlenih. Še je čas, da izpolnite vprašalnike, kar vam bo vzelo le približno 20 minut. Več o raziskavi preberite v tokratnih novicah.

Nedavno je bil sprejet Zakon o socialnem podjetništvu, na kratko ga predstavljamo v e-novicah. O socialnem podjetništvu v Sloveniji—možnost ali priložnost pa je za e-novice razmišljala in pisala mag. Vesna Kovačič, ki na to temo pripravlja tudi doktorat.

Pripravili smo dva zanimiva intervjuja in objavljamo sklepe Državnega sveta na temo Univerzalnega temeljnega dohodka v Sloveniji. In seveda: e-novice prinašajo pester nabor novic, konferenc in razpisov ter še veliko zanimivega.

Prijetno branje vam želimo in vas lepo pozdravljamo!

Vaš Inštitut IRDO

Ne spreglejte!

Nagrada Horus

Kandidirajte za Slovensko nagrado za družbeno odgovornost Horus 2011!

Ste družbeno odgovorno podjetje?

Predstavite svoj primer dobre prakse in tako krepite ugled v javnosti!

Ključni datumi

Razpis: 5. 5. 2011—15. 9. 2011 (rok za oddajo prijavnice)

Seminar za prijavitelje: predvidoma 19. 5. 2011

Prijave in informacije: nagrada.horus@irdo.si, www.horus.si

6. mednarodna konferenca

Družbena odgovornost in izzivi časa 2011

»Mladi v presečišču svetovnih sprememb«

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

Utrinki 1. dne

Mag. Franc Hočevar, Urad predsednika RS je zbrane pozdravil v imenu častnega pokrovitelja konference dr. Danila Türka, predsednika RS.

Spodaj:

dr. Boštjan Žekš in Franc Kangler, župan Mestne občine Maribor.

Zgoraj: dr. Boštjan Žekš, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Spodaj: dr. Andrej Fištravec, predsednik Programskega odbora konference in vodja ZRC IRDO.

Ddr. Matjaž Mulej, predsednik Strokovnega sveta inštituta IRDO in RS ZRC IRDO.

Zgoraj: mag. Peter Debeljak, direktor Urada RS za mladino.

Levo: mag. Peter Debeljak v pogovoru z Anito Hrast, direktorico inštituta IRDO in mag. Francem Hočevarjem.

Desno: udeleženci konference med odmorom.

Se nadaljuje...

Utrinki 2. dne

Desno: Dr. Andrej Fištravec v pogovoru z dr. Igorjem Lukšičem in mag. Petrom Debeljakom.

Dr. Igor Lukšič, minister za šolstvo in šport, je povedal, da je dejavno vključevanje mladine v družbeno dogajanje in jasen politični nastop mladih ljudi edini obet pravega razvoja človeštva: »In ta konferenca je dokaz te odločnosti in volje mladine.«

Spodaj: pridne roke konference Leonida Breg, Jana Josifovska, Lina Ademovič, Iva Roj in Aleš Jambrek.

Zgoraj: dr. Andrej Fištravec, minister dr. Igor Lukšič in Anita Hrast.

Zgoraj: konferenco so dobro obiskali tudi novinarji. Na fotografiji Robert Galun, novinar Dela, v pogovoru z ministrom dr. Igorjem Lukšičem.

Desno: obiskovalci konference.

Se nadaljuje...

Utrinki 3. dne

Zgoraj: dr. Boris Jesih, državni sekretar na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Desno: dr. Milan Zver, evropski poslanec.

Spodaj: predstavitev pravične trgovine 3MUHE.

Spodaj: dr. Breda Mulec, sekretarka Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tone Partljič je pripovedoval anekdote udeležencem okrogle mize, ki so se ob tem neizmerno zabavali.

Iskrene čestitke IRDO za uspešno izvedeno konferenco, tokrat že šesto mednarodno konferenco z naslovom Družbena odgovornost in izzivi časa s poudarkom na mladih. Posebej nas veseli, da so bili na konferenco prvič povabljeni tudi mladi iz zamejstva, slovenski znanstveniki in vrhunski strokovnjaki ter slovenski podjetniki iz zamejstva in iz sveta. Udeležbe Slovencev iz zamejstva in iz sveta na konferencah ter drugih dogodkih v Sloveniji si želimo tudi v prihodnje, saj lahko prispevajo k uresničitvi skupnega slovenskega kulturnega prostora.

V sklopu konference je bil organiziran poseben dogodek (okrogla miza) z mladimi Slovenci po svetu, ki ga je podprl tudi Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Na okrogli mizi so udeleženci predstavili, kako udeležujejo družbeno odgovornost na področju podjetništva v svoji teoriji in praksi. Menimo, da lahko takšni dogodki spodbudijo nove oblike sodelovanja, zlasti z mladimi podjetniki zunaj Slovenije, kar bi lahko dolgoročno prispevalo tudi k novim izzivom na področju gospodarskega sodelovanja s Slovenijo. Prav tako so lahko priložnost za druženje in spoznavanje mladih, tema družbene odgovornosti pa je izziv na področju razvoja dobrega, kakovostnega in konkurenčnega podjetništva, zato si želimo takšnih dogodkov tudi v prihodnje.

IRDO še enkrat izrekamo iskrene čestitke za uspešno izvedeno konferenco.

Dr. Breda Mulec, sekretarka Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

SKLEPI KONFERENCE

Odraslost postaja vedno bolj družbeno nezaželjena.

200 udeležencev konference, ki je potekala od 10. do 12. marca 2011 v Mariboru, je sprejelo 18 sklepov, s katerimi želijo spodbuditi dialog pri razvoju mladinskega dela in mladinskih politik.

Sklepi so podrobneje obrazloženi in dosegljivi na spletnem mestu www.irdo.si.

Na tej spletni strani najdete tudi fotografije predavateljev in udeležencev s konference.

Vabljeni k ogledu!

1. Spodbujati je potrebno družbeni dialog in ustvarjanje institucionalnih rešitev za oblikovanje boljših pogojev za delovanje mladih v Sloveniji.
2. Prehodi v odraslost so vedno bolj negotovi, različni in nedokončani.
3. Odraslost postaja vedno bolj družbeno nezaželjena.
4. Potrebna je kar se da široka refleksija in problikovanje družbenih praks (od teoretske do institucionalne produkcije in reprodukcije), ki podpirajo delovanje potrošniških družb.
5. Potrebujemo interdisciplinarnost in večji dialog za afirmiranje mladinskih vprašanj.
6. Redno empirično raziskovanje sodobnih slovenskih mladin.
7. Družbena odgovornost je netehnološka inovacija, v katero naj se vključi čim več mladih in državljanov.
8. Urediti je potrebno ravnotežje med razpisanimi izobraževalnimi programi in potrebami trga za zaposlovanje mladih.
9. Preveč smo tolerantni do zlorabe substanc (tobak, alkohol) – mladi naj jih začnejo uporabljati čim kasneje.
10. Potrebno je ozaveščanje javnosti za več družbene odgovornosti s pomočjo kreativnih del mladih.
11. Vsebinsko povezovanje mladinskih mrež pomaga razvijati nove projekte za mlade.
12. Koordinacija dela in skupnega nastopa na trgu prenočitvenih kapacitet v okviru slovenskih mladinskih centrov.
13. Socialno podjetništvo je lahko pomembna oblika zaposlovanja mladih.
14. Spodbujanje mladinskega podjetništva je mogoče tudi z novimi priznanji in nagradami.
15. Povezovanje Slovencev iz zamejstva in iz sveta s Slovenijo.
16. Naslednje leto konferenca na temo kulture, vrednot, osebne in družbene odgovornosti.
17. Potrebna je demarginalizacija mladinskega dela.
18. Svet potrebuje vsestransko preobrazbo delovanja in obnašanja.

Šesto mednarodno konferenco »Družbena odgovornost in izzivi časa 2011: Mladi v presečišču svetovnih sprememb« je v sodelovanju z Uradom Republike Slovenije za mladino, Uradom Vlade Republike Slovenije za Slovence v svetu in v zamejstvu ter s številnimi drugimi partnerskimi organizacijami organiziral Inštitut za razvoj družbene odgovornosti - IRDO. Konferenca je potekala pod častnim pokroviteljstvom dr. Danila Türka, predsednika Republike Slovenije. Udeležence so na konferenci pozdravili minister za šolstvo in šport, dr. Igor Lukšič, minister za Slovence po svetu in v zamejstvu, dr. Boštjan Žekš, v imenu častnega pokrovitelja konference, dr. Danila Türka, predsednika države, mag. Franc Hočevar, župan Mestne občine Maribor, Franc Kangler, direktor Urada RS za mladino, mag. Peter Debeljak, evropski poslanec, dr. Milan Zver in državni sekretar na Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu, dr. Boris Jesih. Konferenca je preseгла pričakovanja organizatorjev, saj se je število predavateljev v primerjavi z letom prej povečalo kar za eno tretjino, udeležencev prav tako, precej večja pa je bila tudi medijska odzivnost konference, kar dokazuje, da je skrb za mlade zelo pomemben del družbene odgovornosti. Te se vse bolj zavedajo tudi v vladnih krogih, saj sta se konference letos prvič udeležila dva ministra.

6. mednarodna konferenca »Družbena odgovornost in izzivi časa 2011: Mladi v presečišču svetovnih sprememb« je potekala z delom in trdom vseh spodaj navedenih, za kar se jim iskreno zahvaljujemo!

Organizator:

V sodelovanju z:

Društvo za marketing Slovenije

Evropska akademija znanosti in umetnosti, Salzburg

Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, Oddelek za sociologijo

Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS

Kulturno izobraževalno društvo Kibla

Mednarodno združenje za sistemsko raziskovanje (IFSR)

Mestna občina Maribor

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve

Ministrstvo za šolstvo in šport - Urad RS za mladino

Narodni dom Maribor

Medijski partnerji:

Europlakat d.o.o.

Press Clipping d.o.o.

Radio Slovenia International

Print Division d.o.o.

Skupnost občin Slovenije

Slovensko društvo za odnose z javnostmi

Slovensko združenje ZN za trajnostni razvoj

Štajerska gospodarska zbornica

Študentska organizacija Univerze v Mariboru

Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Zavod Ypsilon

Združenje delodajalcev Slovenije

Združenje Manager

Častni pokrovitelj:

dr. Danilo Türk,
predsednik
Republike Slovenije

Zakon o socialnem podjetništvu—sprejet!

Poslanci Državnega zbora Republike Slovenije so na seji 7. marca 2011 sprejeli Zakon o socialnem podjetništvu (ZSocP). Predlog zakona je v zakonodajni postopek vložila skupina poslancev s prvo-podpisano dr. Andrejo Črnak Meglič iz SD. **Zakon se začne uporabljati 1. 1. 2012.**

Osnovno načelo predloga zakona je, da se v socialno podjetništvo vključujejo katere koli pravne osebe, katerih namen ustanovitve ni pretežno ali izključno pridobivanje dobička, so pa v pretežni meri ustanovljene za trajno proizvodnjo in prodajo proizvodov ali za zagotavljanje storitev na trgu na področjih in dejavnostih, ki so prepoznane kot družbeno koristne ali pa so ustanovljene z namenom, da za opravljanje takšnih dejavnosti zaposlujejo najbolj ranljive skupine ljudi na trgu dela.

Socialna podjetja morajo poslovati po naslednjih načelih: zasebne pobude za ustanovitev, nepridobitni in socialni namen ustanovitve, prostovoljnost delovanja, neodvisnost, tržna naravnost, vključevanje prostovoljnega dela, enakopravnost članstva, sodelovanje deležnikov pri upravljanju, nepridobitnost delovanja, preglednost poslovanja in družbeno koristnost. (Vir: predlog Zakona o socialnem podjetništvu)

Slovenija ni imela zakona, ki bi urejal socialno podjetništvo, prav tako socialnega podjetništva ne opredeljuje kak drug predpis, zato zakon uvodoma opredeljuje pojem socialnega podjetništva na način, kot ga pripoznava in opredeljuje teorija in zakonodaja v državah, kjer ima socialno podjetništvo daljšo tradicijo. Kot socialno podjetništvo zakon opredeljuje trajno opravljanje dejavnosti na način, ki je značilen za tržno ekonomijo, to je s proizvodnjo in prodajo proizvodov ali opravljanjem storitev na trgu. Od klasične tržne ekonomije socialno podjetništvo lahko ločuje narava dejavnosti, ki se opravljajo. To so dejavnosti, ki jih zakon šteje kot dejavnosti, ki so v javno korist. Socialno podjetništvo pa lahko, ne glede na vrsto dejavnosti, ki se opravljajo, opredeljujejo tudi posebni pogoji zaposlovanja delavcev, potrebnih za opravljanje dejavnosti. Javna korist opravljanja dejavnosti je v tem primeru izkazana v dejstvu, da se dejavnost opravlja predvsem z namenom zaposlovanja posebnih skupin ljudi, za katerih zaposlitev je država, zaradi njihovih posebnih lastnosti posebej zainteresirana (najbolj ranljive skupine na trgu dela).

Dodatni pogoj, ki po tem zakonu socialno podjetništvo ločuje od klasične tržne ekonomije so cilji, ki jih udeleženci v socialnem podjetništvu zasledujejo. Ustvarjanje dobička ne more biti izključni, pa tudi ne glavni cilj opravljanja dejavnosti. Socialno podjetništvo primarno zasleduje (neprofitne) cilje, ki jih tudi opredeljuje predlog zakona. Ti pa so: krepitev družbene solidarnosti in kohezije, spodbujanje sodelovanja ljudi in prostovoljnega dela, krepitev inovativne sposobnosti družbe za reševanje socialnih, gospodarskih, okoljskih in drugih problemov, zagotavljanje dodatne ponudbe proizvodov in storitev, ki so družbeno koristni, razvijanje novih možnosti zaposlovanja, zagotavljanje dodatnih delovnih mest ter socialna integracija in poklicna reintegracija najbolj ranljivih skupin ljudi na trgu dela.

Ker ustvarjanje dobička ne more biti izključni niti glavni namen opravljanja dejavnosti se v socialno podjetništvo lahko vključujejo katere koli pravne osebe zasebnega prava, ki niso ustanovljene izključno zaradi ustvarjanja dobička, in ki glede ustanovitve, upravljanja, in poslovanja izpolnjujejo še druge pogoje, ki jih zakon opredeljuje kot načela, preko katerih se izkazuje javno koristni in socialni značaj socialnega podjetja. V socialno podjetništvo se ne morejo vključevati pravne osebe, ki bi jih ustanovila država ali lokalna skupnost, to je pravne osebe javnega prava. (Vir: predlog Zakona o socialnem podjetništvu)

Tudi države članice EU priznavajo socialno podjetništvo, kot pomemben sektor sodobnega gospodarstva, in ga tudi pravno urejajo. Socialna podjetja predstavljajo t. i. socialno ekonomijo, ki ima v vseh državah pomembno vlogo pri zagotavljanju javno koristnih storitev, predvsem s področja t.i. družbenih dejavnosti (social activities), hkrati pa predstavlja izjemne zaposlitvene možnosti, in to na področjih, kjer v drugih oblikah podjetništva te niso možne ali pa so možnosti bistveno manjše. Povsod socialno podjetništvo sestavlja vrsta organizacij, ki se nahajajo med klasičnim državnim in zasebnim, profitnim sektorjem in jih označuje socialni, družbeni namen, kombiniran s podjetniškim duhom zasebnega sektorja. Socialna ekonomija naj bi po ocenah v Evropi zaposlovala deset milijonov ljudi, v različnih organizacijah, ki poslujejo po principih socialnega podjetništva kar predstavlja 10% vseh evropskih podjetij in 6% vseh zaposlitev, vključenih pa naj bi bilo 150 milijonov ljudi.

Posamezne države imajo različne tradicije razvoja socialnega podjetništva, vendar pa so najpogostejše organizacijske oblike ki poslujejo po principih socialnega podjetništva v vseh državah članicah kooperative (zadruge), vzajemne družbe, neprofitna združenja (društva), ustanove in socialna podjetja (gospodarske družbe). Njihovo področje delovanja obsega zelo pester spekter dejavnosti. Na področju bančništva, obrti, kmetijstva in trgovine na drobno prevladujejo kooperative. Na področju zavarovalništva prevladujejo vzajemne družbe, društva in ustanove (zavodi) pa so aktivne na najrazličnejših področjih kot je zdravstvo, sociala, izobraževanje, šport, kultura, varstvo okolja, razvojne pomoči in podobno.

V državah članicah se uporablja eden od treh modelov pravne organiziranosti socialnih podjetij ali pa njihova kombinacija:

- **kooperativni model**, v katerem so socialna podjetja urejena s posebnim zakonom kot posebne kooperative (zadruge) s socialnimi cilji (Italija, Portugalska, Španija, Poljska) ;
- **model socialnih družb**, ki se naslanja na sicer profitne družbe, ki pa izkazujejo svoj socialni značaj predvsem pri delitvi dobička (Belgija, Finska in Združeno kraljestvo);
- **model odprtih formalnih oblik**, za katerega je značilno, da je pomemben glavni, socialni namen, ki ga zasleduje organizacija, ni pa določena obvezna pravna organizacijska oblika (Italija, Portugalska, Španija).

Socialno podjetništvo v okviru socialnih kooperativ razvijajo npr. v Italiji, na Portugalskem, Španiji in na Poljskem. V Belgiji lahko status socialnega podjetja pridobi vsako (profitno) podjetje, če zadosti določenim pogojem. Pomoč socialnim podjetjem se izvaja preko državnih subvencij in javnih naročil kakor tudi preko oprostitev prispevkov za plače, za zaposlovanje težje zaposljivih oseb (1 leto 100%, 2. leto 75%, 3. leto 50% in 4. leto 25%, ob pogoju, da se vsako leto poveča delež težko zaposljivih oseb). Za ustanavljanje novih podjetij se zagotavljajo zagonska sredstva (bonus za zaposlitev vsake težje zaposljive osebe). Prav tako se kot socialna podjetja štejejo delovno integracijska podjetja, ki vključujejo dolgotrajno brezposelne osebe ali težje zaposljive osebe v Franciji, Španiji, Nemčiji in na Portugalskem, ki prav tako dobivajo tehnično in finančno pomoč za razvijanje in odpiranje novih delovnih mest. Posebnega statusa ne poznajo na Finskem, kje pa mora podjetje zadostiti določenim kriterijem glede zaposlovanja težje zaposljivih oseb za pridobitev subvencij in za kompenzacijo nižje produktivnosti. Prav tako ne poznajo razlik v Združenem kraljestvu, kjer v sektorju socialnega podjetništva delujejo « običajna » podjetja, ki se od drugih razlikujejo le po namenu ustvarjanja dobička, oziroma njegovem razporejanju.

Odprtost organizacijskih oblik zakonsko ureja Italija, Portugalska in Španija, kjer se v tem sektorju nahajajo poleg delovno integracijskih podjetij in kooperativ tudi druge, neprofitne organizacije kot so združenja, fundacije, vzajemne družbe pa tudi neformalne organizacije.

V večini držav članic Evropske unije velja neka oblika posebne davčne obravnave za štiri glavne organizacijske oblike socialnega gospodarstva, to je za kooperative, vzajemne družbe, združenja in fundaci-

je. Posebno davčno obravnavo teh oblik socialnega gospodarstva imajo: Francija, Italija, Portugalska, Španija, Nizozemska, Nemčija (za vse razen kooperative), Finska (za vse razen vzajemnih družb), Irska (za kooperative), Danska (za vzajemne družbe), Luksemburg (za fundacije), Združeno kraljestvo, Češka in Madžarska (za združenja in fundacije), Ciper za kooperative (za ostale oblike ni podatka), Estonija za fundacije, Latvija (za kooperative). Posebne davčne obravnave te oblike socialnega gospodarstva nimajo v Belgiji, na Švedskem in na Poljskem (Ávila in Campus, 2005: 72,73.).

Italija

V Italiji ima socialno podjetništvo dolgo tradicijo, socialne kooperative pa so tradicionalno predstavljale najpomembnejšo obliko socialnih podjetij. Po zakonu se kooperative glede na način doseganja javnega interesa uvrščajo v tri tipe. Tip A vključuje kooperative, ki se ukvarjajo s socialnimi, zdravstvenimi in izobraževalnimi storitvami, v tip B se razvrščajo kooperative, ki opravljajo druge dejavnosti, pri tem pa zaposlujejo osebe, pri katerih obstajajo zaposlitvene ovire, v tip C pa se razvrščajo konzorciji kooperativ tipa A in B. Za kooperative je značilno, da poleg zaposlenih vključujejo tudi prostovoljno delo. Prostovoljno delo je neplačano, vendar pa so prostovoljci nezgodno in zdravstveno zavarovani in so upravičeni do povračila stroškov in nagrad. Prostovoljci v socialnih zadrugah predstavljajo dodatno, ne pa osnovno delovno silo (ne več kot 50% vseh članov zadruge).

Delitev dobička je prepovedana, tudi posredna (izplačevanje nesorazmernih nagrad, plač, višjih kot so predvidene v kolektivnih pogodbah, nesorazmerna plačila za finančne instrumente). Zakon prepoveduje, da bi javna podjetja ali zasebne profitne organizacije imele lastniško poslovni nadzor nad socialnim podjetjem. Socialna podjetja se registrirajo.

Ministrstvo za delo in socialne politike izvaja ustrezen inšpekcijski nadzor. V primeru hujših kršitev se status podjetju odvzame.

Velika Britanija

V Veliki Britaniji kot socialno podjetje deluje preko 60 000 organizacij. To so tako velika, kot tudi majhna podjetja, zadruge, družbe z omejeno odgovornostjo, ki so lahko tudi v lasti ali vodenju občin (vaške trgovine), ali pa so to veliki razvojni skladi, skupnosti podjetij, družbe za vzajemno pomoč in podobno, pa tudi registrirane dobrodelne organizacije. V ta sektor prištevajo celo neformalna združenja, ki nimajo pravne osebnosti in za katere obveznosti odgovarjajo člani kot posamezniki.

Velika Britanija nima posebne zakonodaje, ki bi urejala socialno podjetništvo, niti ne posebnih vrst socialnih podjetij (npr. socialne zadruge), zato se tovrstna podjetja registrirajo na podlagi Zakona o družbah (Company law) ali Zakona o obrtnih in podpornih društvih (Industrial and Provident Society Law).

V letu 2006 je Velika Britanija sprejela nov zakon o dobrodelnih organizacijah (s katerim je bil spremenjen zakon iz leta 1993), ki je na eni strani uvedel vrsto poenostavitvev in olajšav za spodbudo razvoja dobrodelnih organizacij, na drugi strani pa tudi poostiril nekatere pogoje za dobrodelne organizacije, zlasti z namenom, da se preprečijo zlorabe teh organizacij za doseganje nesocialnih ciljev.

Finska

Na Finskem je socialno podjetje definirano kot običajno podjetje. Socialno podjetje deluje zaradi dobička, proizvaja dobrine ali izvaja potrebne storitve na trgu ter lahko deluje v vseh panogah. Socialna podjetja ne zapadejo v sektor socialne ekonomije, ampak v podjetniški sektor. Zakon o socialnih podjetjih, ki je bil sprejet leta 2004 opredeljuje socialno podjetje ter njegovo financiranje. Podjetje lahko pridobi status socialnega podjetja le, če je vpisano v register socialnih podjetij, ki ga vodi Ministrstvo za delo. Pogoj za pridobitev statusa pa je, da podjetje zaposluje najmanj 30% invalidov ali kombinacije invalidov in dolgotrajno brezposelnih. Zanimivo je, da zakon ne omenja nobenih omejitev glede namena, dobička, delitve imetja ali lastništva v delovanju socialnih podjetij. V Zakonu temelji podpora za socialna podjetja na dejstvu, da so tovrstna podjetja obravnavana enako kot ostala podjetja—torej nimajo dodatnih omejitev ali prednosti. Izjema so le določene podpore pri zaposlovanju. Tako je na primer višina subvencije za zaposlitev invalida in dolgotrajno brezposelne osebe enaka kot v drugih podjetjih, vendar pa se tovrstna podpora subvencionira dalj časa. Če podjetje zaposli dolgotrajno brezposelno osebo, mu pripada subvencija za obdobje šestih mesecev - socialnemu podjetju dve leti, če zaposli invalida pa tri leta z možnostjo podaljšanja. Socialna podjetja imajo tudi možnosti sofinanciranja projektov, ki se nanašajo na spodbujanje zaposlovanja (50% celotne vrednosti).

(Vir: predlog Zakona o socialnem podjetništvu)

SOCIALNO PODJETNIŠTVO V SLOVENIJI – MOŽNOST ALI PRILOŽNOST?

mag. Vesna Kovačič

DOBA FAKULTETA, Prešernova 1, Maribor, Slovenija

Fax: +386 2 228 38 61, vesna.kovacic@doba.si, <http://www.vpsm.si>

Gospodarska kriza se še ni poslovila. Raziskave kažejo, da se je pri nas v zadnjem času povečal delež zaposlenih honorarno ali za določen čas, predvsem pa se je bistveno povečal delež brezposelnih. Zaradi krize se vse bolj širi ideja socialnega podjetništva, katerega osnovni namen je opravljanje družbeno-koristne dejavnosti ob zagotavljanju možnosti novih zaposlitev.

Nobelovec Muhammad Yunus, ki je leta 2006 prejel prestižno nagrado za idejo o socialnem podjetništvu, katerega namen je zaposlovanje in zaščita revnega prebivalstva, v svoji knjigi Novemu kapitalizmu naproti opredeljuje socialna podjetja kot organizacije, ki delujejo z namenom ustvarjanja dobrin in storitev za zagotavljanje družbene koristi in to v skladu z načeli upravljanja klasičnega podjetja. Osnovno razliko med socialnim in klasičnim podjetjem vidi v delitvi dobička, saj daje socialno podjetje prednost rasti socialnega kapitala in ne ustvarjanju dobička. Yunus poudarja, da socialno podjetje, ki s svojimi prihodki ne more trajno pokrivati stroškov svojega poslovanja, v bistvu ni socialno podjetje. Uvršča ga v dobrodelno dejavnost. Pravi, da se šele takrat, ko podjetje z družbeno-koristnim poslanstvom uspe pokriti lastne stroške in premagati gravitacijsko silo finančne odvisnosti, razvije njegov potencial za rast in razvoj. Ko socialno podjetje raste, raste tudi korist, ki jo socialno podjetje prinaša družbi.

V Sloveniji je bil sredi marca 2011 sprejet Zakon o socialnem podjetništvu (ZSocP). Zakon prinaša pravno-formalno opredelitev pojma socialnega podjetništva pri nas. Naj omenimo, da predstavlja socialna podjetja del t.i. tretjega sektorja, ki ga imenujemo tudi nevladni sektor. Tja uvrščamo predvsem zasebne neprofitne organizacije, ki po svoji dejavnosti ne sodijo niti v javni niti v zasebni sektor.

Novo sprejeti zakon opredeljuje pojem socialnega podjetništva v skladu z merili Evropske komisije. Uvaja odprt sistem, kjer lahko nastopajo kot socialna podjetja različni tipi pravnih oseb, ki zadostijo kriterije socialnega podjetja. Zakon določa cilje socialnega podjetništva in načela, po katerih se morajo ustanoviti oz. preoblikovati pravne osebe, ki želijo pridobiti status socialnega podjetja. Pri tem so ključna predvsem tri merila:

- ♦ podjetniški duh, saj so socialna podjetja zasebne, avtonomne, podjetniško orientirane organizacije, ki delujejo z namenom produkcije ter prodaje blaga in storitev;
- ♦ delovanje v javno-koristne namene;
- ♦ neprofitna distribucija dobička. Presežek prihodkov nad stroški socialna podjetja reinvestirajo v delovanje organizacije ali v skupnost z namenom doseganja javno-koristnih ciljev.

Pri nadaljnjem razmišljanju zmoti dejstvo, da zgoraj navedena merila opredeljujejo družbeno-koristno ravnanje socialnih podjetij, pri tem pa ne poudarijo njihovega družbeno odgovornega ravnanja. Glede na to, da v zakonu ne najdemo uporabe pojma družbene odgovornosti, lahko le sklepamo, da se zdi pripravljavcem zakona družbena odgovornost socialnih podjetij samo po sebi umevna, kar v praksi ni vedno tako.

Yunus poudarja, da socialno podjetništvo ne moremo enačiti z družbeno odgovornim podjetništvom. Po njegovih besedah je družbeno odgovorno podjetništvo zastavljeno zelo široko, kamor štejemo vsako inovativno pobudo za pomoč posameznikom, ne glede na to, ali gre za gospodarsko pobudo ali ne, pridobitništvo ali ne. Kot primer družbeno odgovornega ravnanja navaja brezplačno deljenje zdravil bolnikom ali postavitve pridobitnega zdravstvenega centra na vasi. Po njegovem je socialno podjetniš-

Se nadaljuje...

tvo le podzvrst družbeno odgovornega podjetništva. Yunus pravi: »Vsi tisti, ki ustanovijo in upravljajo družbeno odgovorna podjetja, so družbeno odgovorni podjetniki. Vendar vsi družbeno dogovorni podjetniki ne delujejo v socialnih podjetjih«. K temu dodajamo: »Ni samo po sebi umevno, da socialni podjetniki delujejo družbeno dogovorno, čeprav jim tako vелеva njihov osebni etični kodeks.«

Zakon o socialnem podjetništvu uvaja dva tipa socialnega podjetja: (A) podjetja, ki bodo poslovala na področjih, na katerih je vlada kot družbeno-koristne opredelila dejavnosti, namenjene socialnim podjetjem ter (B) podjetja, ki bodo zaposlovala najbolj ranljive skupine ljudi na trgu dela, katerih zaposlovanje v socialnih podjetjih se bo štelo za družbeno-koristno. Socialna podjetja tipa B so v Sloveniji in tudi drugod po Evropi že dolgoletna praksa. V poznih 50-tih letih prejšnjega stoletja so se pri nas pojavila prva t.i. invalidska podjetja. Relativno nov pristop na področju socialne ekonomije predstavlja socialna podjetja tipa A.

V zadnjem času so pri nas številna novo ustanovljena socialna podjetja začela svojo dejavnost na osnovi pridobitve evropskih sredstev za vzpodbujanje razvoja socialnega podjetništva. V praksi je to trenutno najpogostejši način financiranja socialnega podjetništva. Vendar ko z zaključkom projekta ta način financiranja usahne, pogosto usahne tudi socialno podjetje. Strokovnjaki ugotavljajo, da so socialna podjetja pri nas še vedno premalo »podjetna« in premalo »tržno usmerjena«, da bi si lahko z lastno dejavnostjo na trgu zagotavljala sredstva za svoj obstoj. Prav iz tega razloga socialna podjetja ne čutijo pričakovanega učinka svoje konkurenčne prednosti in v primerjavi s profitnimi podjetji v konkurenčnem boju izgubljajo.

Na 6. mednarodni konferenci »Družbena odgovornost in izzivi časa 2011«, ki jo organizira Inštitut IRDO, je bilo tokrat področje socialnega podjetništva obravnavano s vidika mladih. Ddr. Mulej je poudaril, da je osnovni problem socialnih podjetij pomanjkanje podjetniškega znanja. Pri tem je izpostavil dejstvo, da ni dovolj imeti podjetniška znanja za uvajanje novih izdelkov in storitev, ampak so potrebna predvsem podjetniška znanja za ustanavljanje podjetij. Po besedah udeležencev konference prav to znanje pri nas v praksi najbolj primanjkuje.

In zakaj so socialna podjetja tako družbeno pomembna? Menimo, da predstavljajo dopolnitev dejavnosti javnih služb in celo njeno alternativo. Alternativna rešitve se kaže predvsem v tem, da se socialna podjetja usmerijo na proizvodnjo tistih izdelkov ali opravljanje tistih storitev, ki so v javnem interesu in so se na trgu pokazale kot manj konkurenčne. Iz navedenega razloga so za podjetja privatnega sektorja manj zanimive. Zakon o socialnem podjetništvu predvideva posebne olajšave in vzpodbude iz javnih financ. Tako zakon, kaj bo prinesla praksa, pa bo pokazal čas.

Poleg odobravanja sprejetja Zakona o socialnem podjetništvu s strani strokovne in širše javnosti je bil zakon deležen tudi ostre kritike. Glavni očitke gre na račun dejstva, da smo s sprejemom zakona na področju socialne ekonomije v Sloveniji poleg obstoječih petih sistemskih in enega pospeševalnega zakona dobili še en parcialni zakon. Noben od omenjenih zakonov namreč področja socialne ekonomije ne obravnava celovito. Očitek gre tudi na račun tega, da zakonodajalci s sprejemanjem zakonodaje prehitvevajo nujno in pomembno predhodno sprejetje socialne politike in iz nje izhajajočega strateškega načrta na nacionalni ravni. Po pravem bi morali stvar obrniti: vse zakonodajne aktivnosti bi morale temeljiti na socialni politiki in strateškem načrtu.

Za zaključek se postavlja vprašanje: Ali predstavlja socialno podjetništvo za Slovenijo novo možnost, ali pa lahko v njem prepoznamo tudi novo priložnost. Možnost ali priložnost? Pravi odgovor bodo pokazali čas in izkušnje, ki jih bo novo sprejeti zakon na področju socialnega podjetništva prinesel.

GLOBALNO SOUSTVARJANJE MLADIH: PRIMER GLOBALNEGA INOVACIJSKEGA TEKMOVANJA CHALLENGE:FUTURE

Challenge:Future (www.challengefuture.org) je globalna iniciativa za sodelovanje in tekmovanje mladih, podprta z internetno platformo za prenos znanja. Redko kdo ve, da pobudniki te ideje prihajajo prav iz Slovenije. Ustanovitelj te neprofitne iniciative je Third Millennium Knowledge (TMK) LAB ob sodelovanju z IEDC Poslovno šolo Bled in mrežo poslovnih šol CEEMAN. Challenge:Future je bil ustanovljen z namenom spodbujanja inovativnega ter predvsem do prihodnosti in narave soodgovornega delovanja in ustvarjanja mladih. Celotno znanje in ideje se na koncu tekmovalnega leta strnejo v knjigi The Future Book, ki so jo prejeli številni svetovni in poslovni voditelji, med drugimi tudi Ban Ki-moon, generalni sekretar ZN.

Ustanoviteljica in predsednica Challenge:Future je naša sogovornica **mag. Andreja Kodrin**.

Na fotografiji: **mag. Andreja Kodrin**

Foto: http://www.ef.uni-lj.si/content/static/slovene/novice/novica.asp?novica_id=3131

Kaj je namen Challenge:Future?

Challenge:Future je vizionarski projekt, temelječ na vrednotah, ki bodo kreirale prihodnost posameznikov, podjetij, družbe in planeta. Ponuja edinstven dostop do najbolj motiviranih mladih iz vsega sveta, svetu pa predstavlja most med generacijo Y in gospodarstvom, hkrati je tudi edinstvena priložnost, da na enem mestu globalno povežemo vse deležnike za iskanje rešitev s področja družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja. Challenge:Future projekt se tako počasi razvija v prodoren '**Youth Think Tank**' v svetovnem merilu, ki bo s pomočjo sodobnih metod povezovanja in soustvarjanja kreiral prihodnost vseh nas. Naš cilj je tudi, da bi bila glavnina projekta, tako tekmovanj kot konferenc in ostalih akcij, vodena s strani mladih in tako tudi na področju organizacije in managementa odpiramo prostor odprtim inovacijam.

V prihodnosti se pričakujejo zelo dramatične spremembe sveta. Smo nanje pripravljeni?

Večkrat opozarjam, da vse, kar se danes dogaja, je še vedno zgolj in samo osveščanje, ki ni povezano s strukturnim reševanjem ali pripravljenostjo. Še vedno so nam kratkoročni cilji veliko bolj pomembni od stanja ali celo preživetja čez deset let ali stoletje. Kljub poudarjanju trajnostnega razvoja in popularnosti te teme v medijih številne raziskave, publikacije in dokumentarni filmi dokazujejo, da smo pod površjem besedičenja še vedno ignorantski in nepripravljeni na korenite spremembe.

global youth think tank & student competition

Kaj vse bi se moralo prilagoditi, da bomo pripravljeni na prihajajoče spremembe?

Glavnina sprememb je vezana na nas same, na naš življenjski slog, delovanje družbe in gospodarstva. Gre za zavestno odločitev in spremembo lestvice prioritet in vrednot, odločitev kaj res potrebujemo in česa ne, kako bomo to proizvedli in distribuirali. Ne moremo slaviti kot voditelja družbene odgovornosti podjetje, ki morda v evropskih državah res podpira številne okoljevarstvene akcije, vendar v Afriki zamiži ob pokolu prebivalstva zaradi interesa črpanja nafte. Prav tako vsak od nas podpira grobe kršitve izkoriščanja otrok, zdravja in človeku dostojnega življenja z vsakodnevnimi pretiranimi nakupi velikokrat pre poceni izdelkov, ki so uvoženi izven meja razvitih držav. Ob vsem tem pa prav vsi izvajamo vsakodnevno genocid nad planetom in ostalimi življenjskimi vrstami, s katerimi si ga delimo, v prepričanju, da ne delamo ničesar slabega.

Kako lahko pri tem pomaga Challenge:Future?

V osnovi gre za povezovanje mladih, za navezovanje in razumevanje drug drugega in dojemanja dejstva, da so rešitve možne le, v kolikor bomo vsi skupaj enotno reagirali. Skozi to socialno perspektivo se

nato širi ozaveščanje tako o problemih oziroma izzivih in o volji, idejah in inovacijah, ki že obstajajo ali nastajajo. Oboje skupaj vodi do izjemne pridobitve izkušnje uporabe pridobljenega znanja in lastne ustvarjalnosti v realni svet, ki pa je pri Challenge:Future povsem globalni in izključno trajnostno usmerjen.

Kako potekajo tekmovanja?

Sodelovanje za študente oz. njihove delovne skupine (teami) poteka strukturirano in vodeno z najsoodobnejšimi Web orodji preko prve faze, ki je inkubator prihodnosti s področja izbranih tem, do druge faze v kateri se nadgrajujejo v izvedbo, kar pripelje najboljše do finala, kjer se javnosti predstavijo najboljše ideje (teami) na posameznem izzivu in se skupno rešujejo izbrani izzivi iz regionalnega, svetovnega in poslovnega okolja po posebej zasnovanem programu (delo v naravnem okolju, team building aktivnosti, interaktivno delo skupaj s svetovnimi strokovnjaki iz posameznih področij, neposredna interakcija s podjetji, nevladnimi organizacijami, znanstveniki,...).

Kaj s takšnim tekmovanjem pridobijo študentje, njihovi mentorji, profesorji? Pridobijo pa tudi podjetja in organizacije. Kako?

Pri vzpostavitvi zasnove Challenge:Future smo izhajali iz dejstev, da je potrebno mladim ponuditi konkretne izzive, jih spodbuditi k sodelovanju skozi uporabo sodobnih tehnologij in socialnih omrežij z vključevanjem tehnik "Open innovation", prenesti njihove dosežke v šolski uspeh, razvoj kariere, prepoznavnost za delodajalce in globalno predstaviti izjemne zamisli, inovacije in talente. Na drugi strani pa sodelujoča podjetja in organizacije na ta način pridobivajo rešitve in odgovore na konkretne izzive, ki jih razvijajo mladi in vzpostavljajo stik s potencialnimi bodočimi kadri in strankami, pogosto s trgov, ki so za njihovo prihodnost ključnega pomena. Prav zaradi naše težnje k uravnoteženosti med gospodarskimi in socialnimi temami in izzivi, nas je prof. **John P. Kotter** iz Harvard Business School poimenoval "**win-win-win for the world**".

Kako uspešno je bilo lansko, prvo tekmovanje?

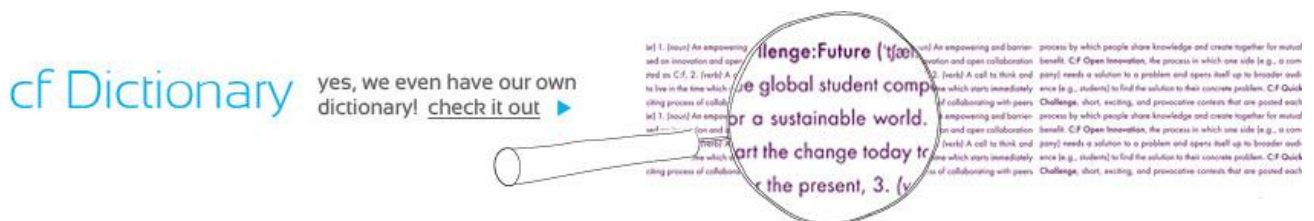
Kvantitativni cilji prvega tekmovanja so bili s 1664 tekmovalci in 14.000 sodelujočimi iz 186 držav

seveda bistveno preseženi, kvalitativni pa so sploh prijetno presenečenje. Nikakor nismo upali, da se bo naše tekmovanje že v prvem letu predpisalo v izobraževalne programe, kot se je sedaj dogodilo na številnih angleških, kanadskih, ruskih, latvijskih in makedonskih fakultetah in poslovnih šolah. Pomembna je tudi kakovost idej, za katere so se že med samim tekmovanjem zanimala tako podjetja kot nevladne organizacije.

Ste pričakovali tako velik odziv?

Slovenska študentka na Oxfordu, mag. Darja Leskovec je že lani izpeljala raziskavo med udeleženci našega tekmovanja in ugotovila, da so motivi za tekmovanje zelo različni. Kar nas je presenetilo je bilo dejstvo, da je bil finančni vidik tekmovanja veliko bolj pomemben v razvitih državah, kot pa na primer v Aziji, kjer jih je prav naša usmeritev v reševanje trajnostnega razvoja najbolj pritegnila. Je pa bilo vsem študentom skupno to, da so v tekmovanju videli izjemno življenjsko izkušnjo. Naša potrdila po uvrstitvah v polfinale ali finale so zelo zelena pri prijavih na najboljše univerze ali za zaposlitev. Prav glede slednjega smo zelo veseli odzivov podjetij, ki ponujajo našim finalistom zaposlitve, saj jih očitno nekajmesečna angažiranost, usmerjenost k ciljem in globalne izkušnje bolj prepičajo, kot ustvarjalno napisan CV.

Koliko tekmovalcev se je udeležilo iz Slovenije?

Slovenskih tekmovalcev ni bilo tako malo, 116 od 1664, vendar se jih je le 22 uspelo uvrstiti v naslednji krog tekmovanj. Treba je poudariti uspešnost študentov iz Univerze v Mariboru, ki so bili najuspešnejši tekmovalci iz Slovenije na lanskem tekmovanju in med najuspešnejšimi organizacijami iz vsega sveta, saj sta dva tekmovalca zasedla enkrat 6. in enkrat 7. mesto, kar so najvišja mesta osvojena s strani slovenskih študentov. Študenta Univerze v Mariboru Denis Povh in Ana Hederih, ki sta bila s svojim delovanjem povabljeni na vse zaključne dogodke, sta se zapisala tudi med C:F Alumna in bila v delegaciji, ki je septembra 2010 predala knjigo The Future Book dr. Danilu Turku, predsedniku Republike Slovenije.

Kaj ste testirali lani in katera ideja je zmagala?

Na lanskoletnem prvem tekmovanju smo testirali šest različnih oblik virtualnega sodelovanja in soustvarjanja, da bi lahko za nadaljnja tekmovanja izbrali najprimernejše oblike. Čeprav je ustvar-

Se nadaljuje...

jalnost in energija, ko združiš študente iz različnih šol in okolij neizmerna, je vseeno treba upoštevati posebnosti internetnega sodelovanja in primernosti posameznih oblik izzivov. Prav tako je naš cilj razviden iz izbora zmagovalne ideje, ki najbolj poseblja win-win-win. Gre za preprosto, vendar zelo inovativno idejo, ki jo je razvil dvočlanski team « Simple' yet effective» iz National University of Singapore, ki prinaša posamezniku 25% prihranek pri času potovanja z metrojem, metro podjetjem prinaša 30% prihranek pri investiranju in stroških energije, kar posledično pomeni v istem deležu manjšo uporabo surovin, naravnih virov in manjši izpust CO2. Zmagovalca sta idejo ponudila v dobro človeštva, torej brezplačno za vsako podjetje, ki jo želi uporabiti. Majhni koraki, vendar veliki učinki.

Kaj pa bo letošnja rdeča nit tekmovanja?

23.2.2011 je bil objavljen že drugi sklop tekmovanja, s katerim si organizatorji želimo prestopiti stopničko višje. Mladi, ki bodo sodelovali v tekmovanju, bodo oblikovali lastno vizijo prihodnosti, ki deluje za prav vse – in deluje v realnem svetu. Vprašanja, kako v teh časih usmeriti pogled v razvoj trajnostne prihodnosti, katera področja najbolj potrebujejo inovacije in s čim pritegniti mlade, so pripeljala do teme glavnega tekmovanja FUN + MEANING² = 2030, ki področja izobraževanja, zaposlitve/dela, prostovoljstva in raziskovanja povezuje s tisto vrednoto in dobrino, ki se vse bolj izgublja, z radostjo in veseljem.

Pred zaključnim tekmovanjem napovedujete tudi vrsto krajših tekmovanj? Kakšna?

Letos imamo številne nove in eminentne partnerje, zato smo skupaj z njimi oblikovali krajša tekmovanja, ki pa so bolj usmerjena v posamezna področja ali problematiko. Prvo takšno je tekmovanje za rešitve v boju proti korupciji, ki ga izvajamo v partnerstvu z iniciativo Združenih narodov PRME, kateremu bodo sledila še: rešitve za prilagoditve na naravne nesreče, trajnostni način izobraževanja in druga.

Kdaj in kje bo letošnja zaključna prireditiv? Lahko že razkrijete kakšnega zanimivega govornika?

Najava glede zaključne prireditve bo objavljena že čez nekaj tednov, saj je lokacija že znana, zato informacije, ali nam bo vendarle uspelo ponovno pripeljati vse najboljše v Slovenijo in kdo vse bodo gosti, do takrat ne moremo razkriti. Vsekakor pa bomo o tem obvestili in na dogodke povabili člane IRDO inštituta.

Glasovanje o zgornjem izzivu se je začelo 1. aprila. Izziv pa se konča 14. aprila 2011.

Raziskava o dobrem počutju zaposlenih

Spoštovani!

V sodobnem svetu je družbena odgovornost nujna za uspešno delovanje podjetij, prav tako dobro počutje zaposlenih. Ker nas zanima, kakšno je stanje v slovenskih podjetjih, smo pripravili raziskavo z nazivom **Dovolj celovit model merjenja dobrega počutja zaposlenih v tranzicijskih organizacijah s primerjavo inovativnih in manj inovativnih.**

Ob tem vas vljudno prosimo, da bi nam namenili približno 20 minut vašega časa in sodelovali v tej raziskavi tako, da bi izpolnili vprašalnik in sicer:

VODSTVO PODJETJA (izpolni 1 oseba): kliknite na povezavo: <http://ankete.epf.uni-mb.si/index.php?sid=75323&lang=sl> (odgovor na prvo vprašanje v anketniku je davčna številka vašega podjetja)

ZAPOSLENI V PODJETJU (izpolni 5 oseb): kliknite na povezavo: <http://ankete.epf.uni-mb.si/index.php?sid=37326&lang=sl> (odgovor na prvo vprašanje v anketniku je davčna številka vašega podjetja)

Prosimo vas, da izpolnite vprašalnike. Kot predstavnike vodstva vas tudi prosimo, da bi vprašalnik za zaposlene posredovali še vašim petim zaposlenim. Iskrena hvala.

Še je čas: do 15.4.2011, da izpolnite vprašalnike!

Vprašalnika najdete tudi na spletni strani <http://www.irdo.si/raziskava-2011.html> v Wordovem dokumentu, če vam je izpolnjevanje v Wordovi ali natisnjeni obliki ljubše. V tem primeru vas vljudno prosim, da bi nam odgovore poslali na elektronski naslov raziskave@irdo.si, ali po pošti na naslov: Inštitut IRDO, Preradovičeva ulica 26, 2000 Maribor.

V kolikor bi želeli rezultate raziskave, vas vljudno prosimo, da nas o tem obvestite na raziskave@irdo.si. Hvala.

Raziskavo izvajamo multidisciplinarna raziskovalna skupina učiteljev na **Ekonomsko-poslovni fakulteti** (Inštitut za podjetništvo, Inštitut za marketing in Inštitut za organizacijo in informatiko) **Univerze v Mariboru** in raziskovalcev v **IRDO - Inštitutu za razvoj družbene odgovornosti**, po naročilu **Javne agencije za raziskovalno dejavnost republike Slovenije** (pogodba št. 1000-09-212173).

Raziskovalni projekt se nanaša na aktivnosti družbene odgovornosti, inovativnosti in upravljanja človeških virov, ki se izvajajo v slovenskih podjetjih in vplivajo na poslovno uspešnost v podjetjih. Cilji raziskovalnega projekta so naslednji:

- ♦ razviti celovit model merjenja dobrega počutja zaposlenih v tranzicijskih organizacijah s primerjavo inovativnih in manj inovativnih,
- ♦ razviti orodje za merjenje družbene odgovornosti, inovativnosti in sistematičnega upravljanja človeških virov,

- ♦ razviti orodje za merjenje telesnega in čustvenega počutja, duhovnega stanja, emocionalnega in psihološkega dobrega počutja, poznavanja in izvajanja raznih tehnik zagotavljanja dobrega počutja itn.,
- ♦ z njim izmeriti družbeno odgovornost in inovativnost organizacij ter uspešnost upravljanja človeških virov, in
- ♦ izmeriti povezanost med uspešnostjo organizacij in dobrim počutjem zaposlenih.

Rezultati raziskave bodo objavljeni kot članki v najuglednejših tujih in slovenskih strokovnih revijah ter kot referati na mednarodnih posvetovanjih, kakor tudi v znanstveni monografiji. Kasneje bomo ta spoznanja prenašali tudi na študente in praktike.

Ker gre za temeljni projekt na državni ravni v okviru **Javne agencije za raziskovalno dejavnost republike Slovenije**, ki omogoča pridobivanje novih znanj na bistvenem, a doslej zanemarjenem področju družbene odgovornosti, inovativnosti in upravljanja človeških virov kot pogojev za poslovno uspešnost, vas vljudno prosimo, da nam pomagate tako, da nam **namenite nekaj vašega dragocenega časa in izpolnite vprašalnik**.

Za vaše sodelovanje se vam iskreno zahvaljujemo.

S prijaznimi pozdravi,

prof. ddr. Matjaž Mulej, vodja projekta,

in raziskovalci: prof. dr. Sonja Treven, prof. dr. Damijan Mumel, doc. dr. Borut Milfelner, mag. Simona Šarotar Žižek, Anita Hrast

Razprava

Spoštovani!

Podajam vam svoje mnenje o problematiki, ki jo načenjate.

Prva in edina družbena odgovornost v podjetju je, da s svojo dejavnostjo ustvari dolgoročne pogoje za spodobne kapitalske donose lastnikov, spodobne plače zaposlenih in da državi brez onegavljenja plača, kar ji po zakonodaji pripada.

In to je to. Ko bodo podjetja to izpolnjevala, se bodo vsi udeleženci v procesih dobro počutili in vaše raziskave bodo postale brezpredmetne. Vse ostalo je balast, s katerim eden od udeležencev procesov v podjetju (management, lastniki, zaposleni, država) pere svojo slabo vest ali poskuša promovirati samega sebe na tuj račun.

S prijaznimi pozdravi,

Izidor Baus, direktor

www.commerce-lj.si

Zastopanje, posredovanje in svetovanje d.o.o.
Mencingerjeva 7, p.p. 2598, 1001 Ljubljana, Slovenija

Spoštovani gospod Baus,

hvala lepa. Na prvi pogled se z vašo opredelitvijo strinjam.

Upam, da ste v svojo opredelitev, kaj šteje za družbeno odgovornost, s pojmom spodobno zajeli tudi spodobno ustvarjanje in uporabo investicijskih skladov in spodobno skrb za naravne pogoje za preživetje ljudi in vseh drugih delov narave, pa tudi za človeške pravice in spodbude, da vsi sodelavci in tudi drugi ljudje živijo kot ustvarjalna bitja, ne le kot orodje lastnikov. Enako velja, upam, tudi za vse druge poslovne partnerje – nabavne in prodajne, posredne in neposredne, osebne, materialne in finančne, poslovne, vladne in nevladne.

Za mene je bistven napredek v mednarodni opredelitvi družbene odgovornosti nastal, ko so končno sprejeli in objavili ISO 26000. Ne gre le za to, da ima sedem bistvenih vsebin, ampak predvsem za to, da ima na dnu kroga, s kateri vse povzema slikovno, SOODVISNOST, na vrhu kroga pa CELOVITOST.

Če ste v svoj pojem 'spodobno' zajeli tudi upoštevanje teh dveh lastnosti, se z vašo opredelitvijo toliko lažje strinjam.

Lep pozdrav,

Matjaž Mulej

Spoštovani gospod Mulej,

Še dolgo bi lahko razpravljala o tematiki, na koncu pa bi ugotovila, da misliva podobno. Ali zasebno in službeno tudi delujeva podobno, je povsem drugo vprašanje, ki zadeva človekov odnos do, recimo temu, univerzuma in samega sebe kot dela le tega. Upam, da nobeden od naju ni tip Alla Gorea, ki celemu svetu trobezlja o varovanju okolja, na svoja predavanja pa se pripelje z zasebnim letalom.

Ker sem iz gospodarstva se verjetno težko primerjava. Pri nas smo še kako pod pritiskom tendenc iz ZDA, za akademsko sfero pa si upam trditi, da je trenutno v večini primerov še zelo daleč od izpostavljenosti tržnim zakonitostim. Svojo trditev sem pripravljen tudi podkrepiti s primeri iz svojih postdiplomskih študentskih izkušenj v ZDA.

Šele po površni seznanitvi z vsemi tremi glavnimi monoteističnimi verami in njihovimi koreninami v vzhodnih religijah, sem ugotovil, da sem, kljub temu, da nisem veren, v resnici vzgojen in v glavnem tudi poskušam živeti v skladu njihovimi načeli, ki so v bistvu osnovna in univerzalna moralna in etična načela. Ob upoštevanju teh načel, bi marsikakšen problem in dilema sodobne civilizacije postala povsem obrobne pomena, bi se pa prav gotovo morali sprijazniti z bistveno drugačno podobo sveta in močno spremeniti svoj način življenja. Globoko sem prepričan, da bi vaša raziskava in model merjenja dobrega počutja v tem primeru pokazala, pri veliki večini prebivalcev »razvitega« delu sveta, ekstremno slabo počutje.

Zasebno nimam posebnih problemov pri, recimo vsaj grobem, upoštevanju teh načel. Ker je človek kot individuum mnogo bolj prilagodljiv od večjih sistemov, je upoštevanje teh načel v poslovnem svetu (skladno z ISO 26000 - soodvisnost in celovitost) malce oteženo. Če glavni akterji v globalni ekonomiji v tem trenutku stremijo po maksimiranju dobička, neglede na dolgoročne posledice pri ljudeh, v družbi in okolju, je ortodoksno upoštevanje prej omenjenih globalnih moralnih in etičnih načel poslovno samomo-

Se nadaljuje...

rilsko. Nisem prepričan, da bi kak uravnotežen zenovski pristop k vodenju podjetja po načelih dolgoročnih koristi za univerzum, zaposlene ravno osrečil, saj bi kratkoročno precej hitro ostali brez službe. Verjetno bi težko sprejeli dejstvo, da je bila njihova žrtev dolgoročno koristna. Svojo vlogo vidim predvsem v krmarjenju med Scilo ekstremnega kapitalizma in Karibdo globalnih etičnih in moralnih načel, ki jih najbolj vidim združena v načelu: ne stori drugemu (živemu ali neživemu delu univerzuma) tega, kar ne želiš, da bi drug storil tebi. Sodelavke, sodelavci in poslovni partnerji, v kolikor govorijo odkrito, so z mojim načinom krmarjenja zaenkrat kar zadovoljni.

In prav na koncu bi nazorno prikazal svoje mnenje o standardih, predpisih in podobni »topli vodi«, ko jo veselo odkrivamo in prodajamo kot svoj prispevek k na primer varovanju okolja.

Pred več kot 30 leti sem kupil vrtalni strojček (bor mašino po slovensko). Na njej ni nobenih oznak, da je primerna za recikliranje, da ustreza ne vem katerim zahtevam standardov, da uporabljeni materiali in postopki ne obremenjujejo okolja, če jo pravilno recikliramo, da je niso naredili otroci, nima EU markice itd itd. Ima pa eno nenavadno lastnost. Po tridesetih letih uporabe še vedno deluje, kot prvi dan. Pred letom dni sem, iz povsem praktičnih razlogov, kupil vrtalni strojček, opremljen z goro izjav o ustreznosti standardom, reciklabilnosti, CE markico itd itd. Strojček je skoraj premajhen za vse nalepke na njem. Ima pa eno pomanjkljivost. Po dveh pet minutnih uporabah je prenehal delovati. Z zakonom predpisan obvezni servis, ki servisira zadevo v času garancije, se nahaja 58 Km od mesta bivanja. Mimogrede, sem iz Ljubljane, ne iz kake gorske vasi bogu za hrbotom. Ko sem se odpeljal na servis in pokuril temu primerno količino goriva in porabil svoj čas, so mi izdali potrdilo, da strojčka ne morejo popraviti in v trgovini sem dobil novega, starega pa so obdržali, da ga bodo reciklirali.

Pri tem se mi postavlja kar nekaj vprašanj, ki vam jih posredujem, pa ne pričakujem, da boste nanje odgovorili:

- Kateri od obeh strojčkov je bolj okolju prijazen – tisti, ki ga uporabljaš 30 let in deklarativno ne ustreza nobenemu od današnjih predpisov in zahtev glede varovanja okolja, ali tisti, ki ga uporabljaš dva dni in potem zavržeš, ustreza pa vem okoljevarstvenim in drugim predpisom in zahtevam?
- Čemu služijo standardi in zakoni, ki jim novi strojček sicer ustreza, samo uporaben ni?
- Kako za boga svetega lahko recikliraš energijo, delo in znanje, vloženo v nek izdelek in, ki je neprijemno več vredno od tistega kilograma kovine in plastike, ki se res lahko reciklira?
- Kolikšen odstotek materialov v sodobnih izdelkih se res reciklira in za kako ceno?
- Kako dolgo se bomo še slepili, da formalno izpolnjevanje nekih zahtev, pomeni korak v pravo smer in rešuje svetovne probleme?
- Kdaj bomo spoznali, da kratkoročna dvoštevlična rast, s katero se tako radi hvalimo, pri okrogli zemlji z omejenimi viri, pomeni dolgoročen pogreb?

Podobna vprašanja se porajajo na mnogih drugih področjih in odgovorov naje ne dajejo standardi, ampak ZKL (zdrava kmečka logika) ter univerzalna moralna in etična načela, o katerih sem prej pisal in, ki jih nihče ne upošteva, ker niso dovolj »kunštna«, predvsem pa, ker bi njihovo upoštevanje pomenilo konec današnje potrošniške ekonomije.

Pa sedaj???????

In lep dan vam želim

Izidor Baus

Spoštovani gospod Baus,

z nobenim od vaših komentarjem nimam težav. Lepa hvala za odziv in za njih.

Res je, nisem tipa Al Gore. Sem raje na vlaku kot v avtu, po Mariboru pa na kolesu vseh 12 mesecev, razen ob svežem snegu.

Nove ameriške težnje kažejo, kot poročajo raziskovalci (Gerzema, 2010), da skokovito narašča podpora odjemalcev za podjetja, ki veljajo za družbeno odgovorna. Zgonikova v Delu, 25. 01. 2011 poroča, da je odstotek odvisnežev od kupovanja padel pod 6%, v Nemčiji na dober en sam odstotek. To seveda za gospodarstvo pomeni vse težji prodor na trg.

Vse religije očitno učijo za družbeno odgovornost, ker jo je tako težko doseči, da si je treba pomagati z religijskim vplivom na ljudi. Načelo, ki ga citirate, da ne stori drugim, česar nočeš doživeti, je načelo soodvisnosti iz teorije sistemov, povzeto zdaj izrecno v ISO 26000.

Povsem se tudi strinjam, da smo kot človeštvo pred dilemo, ali bistveno spremeniti stil življenja ali nehati obstajati. O tem sem precej pisal, med drugim v Systems Research 1, 2010, in v knjigi 'Eseji o družbeni odgovornosti' (17 soavtorjev), ki jo je IRDO (s soizdajatelji) izdal novembra in ponatisnil februarja, ker je 200 izvodov pošlo (na CD). Seveda brez honorarjev. Nekaj izvodov je še na razpolago.

Blefiranje podjetij, tudi na vašem primeru vrtalnega strojčka, je odsev neoliberalnega uničevanja z načelom 'čim nižje cene za vsako ceno'. Vaš stari stroj je seveda dosti bolj družbeno odgovoren. Ne vem več, koliko so stari moji teniški reketi, pa še tedaj sem jih dobil rabljene, ne novih; morda že 20 let. Nedavno so mi ukradli v bloku kolo, za katerega tudi nisem vedel, koliko je staro. Zagotovo precej preko 20 let, ker je Rogovo brez prestav. Morda ste videli moj intervju v Nedelu, 20. 3. 2011.

Prosil bi vas pa za komentar k naslednji trditvi, ki mi bo služila kot naslov za javno razpravo o družbeni odgovornosti sredi maja na Štajerski gospodarski zbornici: ZMANJŠEVANJE STROŠKOV S POMOČJO DRUŽBENE ODGOVORNOSTI - v tem vidim ekonomsko bistvo družbene odgovornosti. Družbeno odgovorno vodenje preprečuje stroške, ki bi nastali, ker sodelavci in poslovni partnerji niso zadovoljni, narava pa je prizadeta in se maščuje. Pojavne oblike so stroški zaradi stavk, odpovedi poslovnih pogodb in iskanja novih poslovnih partnerjev - sodelavcev, dobaviteljev, posrednikov, odjemalcev, odporov in uporov prebivalstva, potreb po dragem zdravljenju zaradi nezdravega naravnega okolja. Žal teorija obravnava take stroške kot oportunistne in računovodstvo jih ne beleži, torej daje nezanesljivo informacijsko podlago za poslovno odločanje.

Standardi: desetletje je minilo od dokumentov OZN in EU o družbeni odgovornosti do ISO 26000, pa še zdaj je ta standard uporaben le za interno presojo in omejen na organizacije, ne da govori o posameznikih in državah. Zloraba je torej možna. Veliko več organizacij v Sloveniji ima na svoji spletni strani trditev, da so družbeno odgovorne, a za IRDO nagrado za družbeno odgovornost HORUS ne kandidirajo.

Skratka, največ lahko napravimo kot odjemalci. Tako kaže praksa drugod in tu.

V 'Esejih..' citiramo ameriškega ekonomista Roubinija, ki pravi podobno kot midva: noben zakon in noben moralni standard ne bo rešil sedanjih problemov, dokler ne bo nagrajevanje lastnikov in menedžerjev imelo dolgoročne podlage, ne take kot pri bančnikih v ZDA.

Skratka, formalno izpolnjevanje nekih merilih ne zadošča, je pa lažje izpeljati premike v pravo smer z njimi kot brez njih.

Zato je moj predlog v knjigi iz 2007 'Inoviranje navad države in manjših podjetij', da naj država kot zastopnik vsega javnega sektorja ne posluje zgolj finančno, ampak naj uvede v dobavna pravila za

kateri koli del javnega sektorja, da smejo dobavljati kar koli od najenostavnejših izdelkov in storitev vse do skrajno vrhunskih znanstvenih in umetniških dosežkov, samo organizacije, ki so najbolj sposobne izpolnjevati pogoj, da so najbolj inovativni, poslovno odlični in družbeno odgovorni, to pa zahtevajo tudi od svoji neposrednih in posrednih dobaviteljev.

Lep pozdrav,
Matjaž Mulej

P.S. Nisem več v visokem šolstvu v službi, ker imam 70 let in sem upokojenec. V IRDO pomagam, ker v tem vidim edino alternativo sedanjemu uničevalnemu 'fevdalnemu' kapitalizmu, s tem pa tudi bodočnost za vnuke, ne za plačo. Zmorem živeti od svoje pokojnine, ne pa za njo, torej mirovati.

Vas smem povabiti, da premislite, ali bi se osebno in/ali kot podjetje pridružili članstvu IRDO? Skoraj sto nas je trenutno. Podrobnosti vidite na www.irdo.si.

Lep pozdrav,
Matjaž Mulej

*Družba za mediacijo in reševanje sporov je bila ustanovljena leta 2009 na podlagi družbene pogodbe med Inštitutom Primus ter podjetjem Ahil svetovanje d.o.o, ob podpori SKUP - Skupnosti privatnih zavodov in Pravno-informacijskega centra nevladnih organizacij – PIC. Takšen način reševanja sporov je prispevek k družbeno odgovornem ravnanju v poslovnem svetu in vsakdanjem življenju, zato smo za pogovor zaprosili **Primoža Šporarja**, programskega direktorja Družbe za mediacijo in reševanje sporov.*

Kaj je mediacija?

Mediacija pomeni postopek, v katerem stranke prostovoljno s pomočjo nevtralne tretje osebe (mediatorja) skušajo doseči mirno rešitev spora. Ob tem upoštevajo nekatera ključna načela postopka (prostovoljnost, nevtralnost mediatorja, zaupnost postopka itd.). Več o mediaciji je mogoče najti na našem spletnem portalu www.mediacija.si.

FreeDigitalPhotos.net, fotograf: jscreati-onzs

Je primerna za reševanje sporov med posamezniki in med podjetji? Koliko je uporabna za reševanje sporov med podjetji?

Mediacija je primerna za skoraj vse spore s katerimi se srečujejo v podjetjih. Tako delovno-pravne, spore med pogodbenimi strankami, spore znotraj kolektiva itd. Nekoliko manj primerna je za klasične potrošniške spore, kjer pa je tudi lahko koristna.

Jo slovenska podjetja že uporabljajo?

Da, mediacijo uporabljajo tudi slovenska podjetja. Natančne statistike sicer ne poznam oz. žal ni znana, sem pa prepričan, da podjetja, ki že imajo izkušnjo z njo lažje razumejo tudi prednosti mediacije. Interes je mogoče zaznati tudi pri organizacijah, ki združujejo podjetja. Tako smo v letu 2010 izvedli usposabljanje za Obrtno podjetniško zbornico Slovenije, enako pa smo tudi Gospodarski zbornici Slovenije svetovali pri vzpostavljanju modela mediacijskega centra.

Kaj pridobijo podjetja z mediacijo, namesto z reševanjem spora na sodišču?

Prednosti mediacije so zlasti fleksibilnost in hitrost postopka ter (v primeru uspešne mediacije) zlasti ohranitev poslovnega odnosa med strankami, kar je v gospodarstvu, zlasti tudi v majhnih ekonomijah kot je slovenska, zelo pomembno. Navedeno velja tako za mediacijo, ki jo izvajamo samostojno različni izvajalci kot tudi na sodišču pridruženo mediacijo.

Je mediacija cenejša od pravnega sodišča? Lahko ocenite koliko?

Mediacija je zagotovo cenejša, pavšalnega odgovora o višini prihranka pa ni mogoče dati. V Družbi za mediacijo in reševanje nudimo storitev "Ocena stroškov spora - OSS", ki je namenjena natančni predstavitvi stroškov, ki jih ima podjetje z različnimi oblikami reševanja sporov oz. nereševanja le teh.

Ali je v mediacijskem postopku za reševanje spora potreben tudi odvetnik, računovodja, socialni delavec, psiholog...?

Ne, njihova udeležba ni nujna, je pa lahko smiselna, če je treba rešiti določena strokovna vprašanja za katere stranke (medianti) nimajo kompetenc.

Na kakšen način mediator rešuje spore?

Mediator v mediacijskem postopku uporablja številne veščine in znanja, ki so strankam v podporo pri iskanju sporazumne rešitve. Njegova naloga je, ob upoštevanju temeljnih načel (nevtralnost itd.), zagotoviti okolje, v katerem stranke najdejo sporazumno rešitev spora. Ponavadi srečanja potekajo po uro in pol, za rešitev določene zadeve pa je praviloma potrebno več srečanj.

Ali lahko posameznike oziroma podjetja prisilijo v mediacijo?

Ne, po naši oceni je smiselna le prostovoljna mediacija.

FreeDigitalPhotos.net, fotograf: [Vlado](#)

Pri mediaciji se zdi, da se vnaprej odpo-veš, da ne boš dobil kar ti pripada. Koliko resnice je v tem?

Paradigma mediacije je v iskanju rešitev, ki odgovarjajo resničnemu interesu vseh vpletenih strank. Ključne torej niso pozicije strank, ampak njihovi interesi. Če so znani resnični interesi strank (kar mnogokrat v drugih postopkih ni mogoče) so tudi rešitve praviloma lahko bolj konsenzne in tako tudi kompromisi postanejo za stranke sprejemljivejši, kot se jim zdi pred začetkom postopka.

Kaj če ne pride do dogovora? Kaj se zgodi, če mediacija propade?

Strankam še vedno ostanejo vse ostale možnosti reševanja sporov. Pri tem naj opozorim na naša prizadevanja, da ponudimo strankam tudi nove dodatne oblike reševanja sporov – npr. MED-ARB, ki omogoča, da v primeru, da ni sporazuma, odloči o sporu izbrani arbiter, s čimer se izognemo dolgotrajnemu postopku na sodišču. To je pomembna možnost za stranke, ki je žal še premalo znana v splošnih javnostih.

Kakšna je uspešnost pri reševanju sporov s pomočjo mediacije?

Analize in študije iz tujine kažejo na približno 70% uspešnost, možna pa so odstopanja pri različnih tipologijah sporov.

Lahko zapišete kak uspešen primer mediacije?

Mnogo primerov je bilo uspešno rešenih tudi v Sloveniji. Številni družinski spori, sosedski spori, delovno-pravni spori itd. Nekateri primeri so bili odmevni tudi v splošnih javnostih (npr. spor glede odlaganja odpadkov v Tenetišah pri Kranju).

Lahko naštejete nekaj konkretnih primerov, kjer vodite mediacijo?

Podatki o izvajanju posameznih postopkov mediacij so zaupni in jih posredujemo po končanih postopkih na podlagi dogovora strank, da bodo obveščali javnost. Sicer pa gre večinoma za primere iz družinskega področja, spore v lokalni skupnosti, spore na specifičnih področjih (npr. šport, varstvo okolja in ohranjanje narave itd.).

Kaj pa kakšen primer iz tuje prakse?

V javnosti so znani številni primeri rešitev tudi kompleksnih sporov. V naši sosesčini je bil odmeven spor med lokalno skupnostjo in avstrijskimi železnicami glede gradnje železniške proge v dolini Bad Gestain, kjer je šlo za preko 400 milijonov EUR vredno naložbo o kateri je spor tekel preko 10 let in je bila po dveh letih mediacijskega postopka uspešno rešena.

Pripravljate pa tudi brezplačna usposabljanja? Komu so namenjena in kdaj potekajo?

Če uspemo zagotoviti projektna sredstva izvajamo usposabljanja tudi brezplačno. V letu 2011 je trenutno na voljo mediacijsko usposabljanje za mlade, ki ga organiziramo na podlagi interesa različnih naročnikov (organizacije za mlade itd.) in je za udeležence brezplačen. Lepo povabljeni vsi, ki imate interes za organizacijo.

Foto: [jscreationzs, http://www.freedigitalphotos.net](http://www.freedigitalphotos.net)

Kaj je usposabljanje "Zelena mediacija"? Kdaj bo potekalo?

Zelena mediacija je koncept mediacije, v katerem mediatorji in stranke v postopku posebno pozornost namenjajo tudi trajnostnemu razvoju in vplivu rešitve spora na varovanje okolja in ohranjanje narave. Pravzaprav gre za nadstandard s katerim želimo doseči, da se stranke pri reševanju spora obnašajo še posebej družbeno odgovorno. Usposabljanje je po projektu, ki ga sofinancira Ministrstvo za okolje in prostor, predvideno za jesen 2011, interes pa udeleženci že lahko sporočijo na naši spletni strani www.mediacija.si.

S

poštovani člani, predstavite vaše delo na področju družbene odgovornosti v IRDO e-novicah, da bodo z vašimi dosežki seznanjeni tudi drugi člani. Tako boste s svojimi primeri dobre prakse kot vzorniki prispevali k hitrejšemu razvoju družbene odgovornosti pri nas. Obvestite nas tudi, če pripravljate zanimiv dogodek, če bi lahko vaše znanje in izkušnje, novosti pri poslovanju ter prakso, teorijo predstavili drugim, če ste kje prebrali kaj zanimivega, pa menite, da bi bilo to zanimivo za člane inštituta. Spodbudite druge, da se bodo zgledovali po vaših primerih dobre prakse in inovativno oblikovali svojo na področju družbene odgovornosti. Izkoristite te e-novice - predstavite sebe, svoje podjetje, organizacijo, svoje delo, sodelavce, poslovne partnerje, zanimivosti, itd.

Inštitut IRDO pridno pridobiva nove člane. Združuje že skoraj 100 članov, od tega približno 40 kolektivnih. Besedilo naj obsega maksimalno 6000 znakov. Pošljite ga na naslov **novice@irdo.si** do 20. v mesecu. Med najnovejšimi člani Inštituta IRDO je tudi **DOBA, Fakulteta za uporabne poslovne in družbene študije Maribor**.

DOBA Fakulteta za uporabne poslovne in družbene študije Maribor je samostojen visokošolski zavod, v zasebni lasti, ustanovljen leta 2003 in sodi v poslovno skupino DOBA. DOBA Fakulteta - zavod izvaja akreditirane dodiplomske visokošolske strokovne programe (Poslovanje, Marketing, Poslovna administracija, Organiziranje in menedžment socialnih dejavnosti, Menedžment vseživljenjskega izobraževanja) in podiplomske magistrske študijske programe (Mednarodno poslovanje, Organiziranje in menedžment socialnih dejavnosti in Menedžment vseživljenjskega izobraževanja).

Naši visokokakovostni študijski programi ustrezajo standardom in merilom sodobnega evropskega in globalnega poslovnega okolja, so praktično naravnani in vsebujejo mednarodno in multikulturno dimenzijo. Programe izvajamo v tradicionalnem načinu študija in v študiju na daljavo/e-študiju, ki omogoča večjo dostopnost programov in fleksibilnost študija. V naših programih študira več kot 1500 študentov v Sloveniji, z ustanovitvijo dislocirane enote v Beogradu smo svojo programsko ponudbo razširili v Srbijo, študij na daljavo pa omogoča študij tudi Slovencem, ki živijo v tujini.

Model študija na daljavo/e-študija smo razvili sami, odlikuje ga edinstvena kombinacija inovativnih pedagoških pristopov, ki so podprti z vrhunskimi informacijskimi tehnologijami. Z več kot 1300 študenti na daljavo smo vodilna fakulteta, ki izvaja študijske programe na daljavo v Sloveniji, vse bolj prepoznavni postajamo na trgih bivše Jugoslavije, z razvojem virtualne mobilnosti pa tudi pomemben strateški partner širše v mednarodnem prostoru.

Model študija na daljavo/e-študija smo razvili sami, odlikuje ga edinstvena kombinacija inovativnih pedagoških pristopov, ki so podprti z vrhunskimi informacijskimi tehnologijami. Z več kot 1300 študenti na daljavo smo vodilna fakulteta, ki izvaja študijske programe na daljavo v Sloveniji, vse bolj prepoznavni postajamo na trgih bivše Jugoslavije, z razvojem virtualne mobilnosti pa tudi pomemben strateški partner širše v mednarodnem prostoru.

Poleg širjenja dostopnosti študija in njegove večje fleksibilnosti svojo usmerjenost k študentu potrjujemo tudi s sistemom informiranja in svetovanja, s sodobnimi pedagoškimi pristopi, z modelom celostne podpore pri študiju, veliko pozornosti namenjamo uspešnosti in zadovoljstvu naših študentov in diplomantov.

Smo torej sodobna poslovna fakulteta za razvoj inovativnih posameznikov in e-učenja. Naši najpomembnejši partnerji – študentje in učitelji – se identificirajo z našimi vrednotami, ki oblikujejo tudi delo vseh zaposlenih. Smo fakulteta dialoga in skupaj s študenti in učitelji uresničujemo svojo vizijo in poslanstvo, s čimer želimo zagotoviti stabilen, kontinuiran, dolgoročen razvoj in obstoj DOBA Fakultete. Izobražujemo inovativne, kreativne, družbeno odgovorne in etične študente, ki jih pripravljamo na uspeh v poslovnem svetu. Zavedamo se, da se naš uspeh meri z uspehom naših študentov.

Ob nagradah, ki jih prejemo za svoje delo, je za nas najpomembnejša povratna informacija o

Se nadaljuje...

kakovosti in uspešnosti našega dela tista, ki jo dobimo od naših diplomantov: njihove visoke ocene razvoja kompetenc v času študija in podatek, da kar 64 % diplomantov v 6 mesecih po diplomiranju doživi pozitivne spremembe v svoji karieri, je pokazatelj, da smo na pravi poti in spodbuda za nadaljnje delo.

Sooblikovanje širšega družbenega prostora s sodelovanjem v slovenskem akademskem prostoru in mednarodnim sodelovanjem, s sodelovanjem z gospodarstvom ter širšim okoljem in z iskanjem inovativnih rešitev je za DOBA Fakulteto pomemben dejavnik, ki dviguje kakovost našega dela in prispeva k njenemu profiliranju.

Razvojno in znanstveno-raziskovalno in strokovno delo na DOBA Fakulteti poteka pod okriljem Poslovnega inštituta DOBA Fakultete ob podpori in ob sodelovanju sedmih razvojnih centrov: Center za visokošolsko didaktiko, Center za e-izobraževanje, Center za svetovanje, v okviru katerega izvajamo psihološko, karierno, finančno svetovanje in svetovanje za učinkovit študij, Center za inovativnost, Center za virtualno mobilnost, Center za vseživljenjsko izobraževanje in Center za poslovne jezike.

DOBA Fakulteta si prizadeva razvijati družbeno odgovornost z različnimi aktivnostmi, ki prispevajo k družbi in okolju, a hkrati zaradi svoje narave obogatijo poslovanje in odnose med zaposlenimi ter z drugimi našimi deležniki.

Z organizacijo dobrodelnih in kulturnih dogodkov se potrjujemo kot družbeno odgovorna in etična ustanova in s tem bogatimo svoje poslanstvo:

Organiziramo letne strokovne konference, ki obravnavajo širše tematike za razvoj družbe: zajeli smo vidike sodelovanja, soustvarjanja, inoviranja, internacionalizacije in vseživljenjskega izobraževanja.

V svojo sredino vabimo strokovnjake iz prakse, da spregovorijo o aktualnih temah in izzivih, z gostujočimi predavanji in okroglimi mizami krepimo strokovni dialog in prispevamo k še večji aktualnosti študijskih vsebin in spodbujamo mreženje med deležniki tudi izven pedagoškega procesa na fakulteti.

Spodbujamo poslovno etiko z vključevanjem tematike v predmete in z oblikovanim etičnim kodeksom študentov, učiteljev in zaposlenih.

Z raznimi projekti želimo narediti izobraževanje čim bolj dostopno vsem generacijskim kot družbenim skupinam, širimo oblike vseživljenjskega izobraževanja in s svojimi aktivnostmi spodbujamo potrebo po (vseživljenjskem) izobraževanju.

S članstvom v Inštitutu za razvoj družbene odgovornosti IRDO želimo še aktivneje pristopiti k izzivom današnjega in prihodnjega časa ter z dobro informiranostjo, povezovanjem, ustvarjalnostjo, ki jih bomo z IRDO še okrepili, pripraviti še več družbeno in okoljsko zanimivih in koristnih dogodkov. Naši izobraževalni programi, ki zajemajo tako gospodarstvo, družbo in izobraževanje nam omogočajo tudi širše povezovanje z okoljem, v katerem želimo ustvarjati boljše pogoje za vse. Skupaj s študenti, zaposlenimi in drugimi deležniki želimo pripraviti nadaljnje dogodke, aktivnosti, projekte za razvoj družbene odgovornosti. Širše želimo prispevati k razvoju družbene odgovornosti visokošolskega prostora ter skozi naše izobraževalne programe ozavestiti družbeno odgovornost pri študentih.

S ponudbo visokošolskih programov in s svojim znanstveno raziskovalnim in strokovnim delom želi DOBA Fakulteta prispevati pomemben delež k uresničevanju temeljnih strateških ciljev visokega šolstva v Sloveniji in programa Evropa 2020.

Zakon o prostovoljstvu—sprejet!

Poslanke in poslanci so v četrtek, 3. februarja 2011, brez glasu proti sprejeli **dolgo pričakovani Zakon o prostovoljstvu**. Zakon bo prvič sistemsko uredil področje prostovoljstva. Največ **razprav** je ta dan potekalo o **5. členu**, ki pravi, da se v prostovoljsko delo ne šteje brezplačno opravljanje dela, ki je namenjeno zadovoljevanju zgolj osebnih interesov članov v članski organizaciji in niso v splošno družbeno korist ter o **9. členu**, ki govori o organiziranem prostovoljstvu.

Zakon opredeljuje prostovoljstvo kot družbeno koristno brezplačno delo, prostovoljci pa bodo o pridobljenem znanju prejeli potrdilo. Novost, ki se uvaja v pravni red na obravnavanem področju, je poenotenje in sistematično **vođenje evidenc** o prostovoljcih in opravljenem prostovoljskem delu.

Vir: <http://www.prostovoljstvo.org/index.php?id=739&lang=sl>

Star papir za novo upanje

Društvo Ekologi brez meja bodo letošnjo pomlad izvajali novo vseslovensko akcijo “Star papir za novo upanje”, v kateri bodo vrtci, šole, srednje šole, podjetja in javne organizacije zbirale star papir. Podjetje Dinos jim bo en dan v aprilu brezplačno zagotovilo zabojnik in prevoz zbranega papirja. Znesek od zbranega papirja bo razdeljen na dva sklada – za humanitarni projekt v Sloveniji in za financiranje gradnje izobraževalnega centra v državi Malavi v Afriki za otroke s posebnimi potrebami. “Zbirati papir je čisto preprosto, vsi to znamo in poznamo, torej dajmo – tokrat vsi SKUPAJ,” še pozivajo ekologi brez meja.

Akcija na enostaven način združuje dobrotelost in okoljevarstvo, saj temelji na primeru **dobre prakse ločevanja odpadkov** - papirja ločeno zberemo v Sloveniji kar 64 % - ki ga želimo prenesti tudi na ostale odpadke. Hkrati pa ponuja edinstveno priložnost, da zopet **združimo moči in skupaj pomagamo tistim, ki so pomoči potrebni**. Da smo Slovenci solidarni in znamo pomagati, dokazujemo vedno znova, med drugim tudi z rekordno udeležbo v lanski akciji Očistimo Slovenijo v enem dnevu!.

Pridružite se jim preko **prijave** na spletni strani projekta Star papir za novo upanje: <http://ebm.si/p/star-papir/>

Prijave so zaradi zahtevne logistike obvezne. Če imate kakršno koli vprašanje, so vam na voljo na telefonski številki **08 3878 856** ali na elektronskem naslovu starpapir@ocistimo.si.

Vir: <http://ebm.si/p/star-papir/index.php?kam=glavna>

V avstrijskem Gradcu organizira društvo STARTup Europa dogodek, ki je namenjen mladim podjetnikom in vsem tistim, ki bi to želeli postati.

Kdaj: od 29. aprila do 1. maja 2011

Kje: Steiermärkische Sparkasse—Sparkassenplatz 4, 8010 Graz

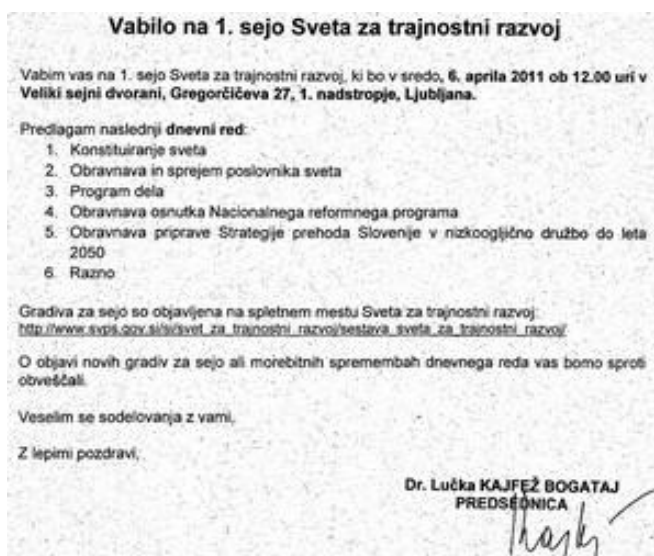
Udeležiti se ga lahko 80 udeležencev, povezovanje dogodka bo potekalo v angleščini, predstavitve pa bodo v angleščini ali nemščini.

Vir: [prejeto po e-pošti od mag. Elvis Kenik, Institute for Systems Science](#): elvis.kenik@uni-graz.at

Vabilo predstavnikom javnosti na 1. sejo Sveta za trajnostni razvoj

Svet za trajnostni razvoj se bo sestel na svoji 1. seji v sredo, dne 6.4.2011 v Veliki sejni sobi, Gregorčičeva 27, Ljubljana. Na sejo so vabljeni tudi predstavniki javnosti, državnih organov, socialnih in regionalnih partnerjev, gospodarstva, organizacij civilne družbe in interesnih skupin. Svet za trajnostni razvoj je posvetovalno telo Vlade Republike Slovenije za področje trajnostnega razvoja.

Vir: [http://www.svps.gov.si/index.php?id=45&tx_ttnews\[tt_news\]=51&tx_ttnews\[backPid\]=43&L=0&no_cache=1](http://www.svps.gov.si/index.php?id=45&tx_ttnews[tt_news]=51&tx_ttnews[backPid]=43&L=0&no_cache=1)

Ali poslovna odličnost res pomaga pri izboljšanju konkurenčnosti organizacij?

Slovenska fundacija za poslovno odličnost organizira drugo "Popoldansko druženje", na katerem bodo odgovorili na vprašanje ali poslovna odličnost res pomaga pri izboljšanju konkurenčnosti organizacij. Izvirne pristope in dobre prakse pri razvoju in uporabi različnih, etično sprejemljivih načinov doseganja odličnosti bosta predstavila **mag. Matjaž Rakovec**, Zavarovalnica Triglav, d.d. ter **Enzo Smrekar**, Droga Kolinska, d.d.

Kdaj: **19. april 2011.**

Kje: GZS, dvorana C, Dimičeva 13, Ljubljana.

Trajanje: od 15:00 do 17:00.

Kotizacija: 65 EUR; za člane SFPO brezplačno.

Vir: <http://www.sfpo.org/>

Prehod v nizkoogljično gospodarstvo prinaša mnoge koristi

16. številka novic mreže Plana B za Slovenijo, pobude za trajnostni razvoj prinaša tudi naslednjo novico:

Evropska komisija je objavila dolgo pričakovana Kažipot za preobrazbo Evropske unije v konkurenčno nizkoogljično gospodarstvo do leta 2050 ter Načrt za učinkovito rabo energije. Že v februarju je Program Združenih narodov za okolje objavil poročilo Towards a Green Economy.

Kažipot za nizkoogljično gospodarstvo do let 2050 predstavlja rezultate analize Evropske komisije o tem, kako na stroškovno učinkovit način do leta 2050 emisije toplogrednih plinov zmanjšati za 80 do 95 odstotkov glede na leto 1990. Analiza Evropske komisije kaže, da bi imel prehod v nizkoogljično gospodarstvo številne koristi za EU.

Načrt za učinkovito rabo energije vsebuje ukrepe, ki naj bi omogočili boljši prihranek energije in doseg 20-odstotnega cilja za učinkovito rabo energije do 2020. Doseganje tega cilja bi med drugim prineslo okoli 1000 evrov prihrankov na gospodinjstvo letno in do 2 milijona novih delovnih mest. Na podlagi predlaganih ukrepov bo komisija v prihodnjih mesecih oblikovala tudi zakonodajne predloge.

Poleg zgoraj omenjenih dokumentov je pomembno tudi poročilo, ki ga je program Združenih narodov za okolje (UNEP) objavil februarja letos. V poročilu Towards a Green Economy je predstavljen scenarij zelene rasti, ki glede na rezultate modela že v naslednjih 5 do 10 letih prinaša višje stopnje rasti BDP in BDP na prebivalca glede na primerjalne scenarije poslov po starem.

Gospodarske priložnosti tega stoletja so torej izrazito v zelenem sektorju in Slovenija se mora čimprej vključiti v ta gibanja z razvojem znanja in storitev.

Vir: <http://www.unep.org/greeneconomy/GreenEconomyReport/tabid/29846/Default.aspx>

'Zapri vodo, uporabi lonček!'

Akcija osveščanja Slovencev o prekomerni porabi pitne vode z imenom **'Zapri vodo, uporabi lonček!'**. V akciji sodelujeta Aquafresh in Rdeči križ Slovenije.

Vsak Evropejec v povprečju porabi od 100 do 200 litrov vode na dan. V tej količini pa ni vključena voda, ki se uporabi pri proizvodnji izdelkov, ki jih posameznik uporablja, kot so hrana, papir, oblačila ... Če upoštevamo še to vodo, je povprečna poraba enega človeka kar od 1.000 do 4.000 litrov sladke vode na dan.

En sam človek, ki si zobe ščetka dvakrat na dan in med umivanjem zob zapre pipo, lahko na leto samo s tem prihrani več kot 7.000 litrov vode. Če to zmnožimo s številom vseh ljudi, ki si ščetkajo zobe, lahko samo v Sloveniji vsako leto prihranimo do 14 milijard litrov vode. In to samo ob ščetkanju zob!

Akcija 'Zapri vodo, uporabi lonček!' nagovarja ljudi k bolj premišljeni uporabi vode za vsakodnevna opravila in s tem zmanjšanju trošenja pitne vode. Glavno sporočilo akcije se nanaša na ščetkanje zob in dejstvo, da za samo izpiranje zob posameznik ne porabi več kot 2 dl vode - en lonček. Če pusti vodo odprto, pa je izteče kar do 10 litrov.*

**Povprečno ščetkanje traja 2 minuti, v tem času pa iz odprte pipe izteče do 10 l vode.*

Zatorej pazimo nanjo, dokler jo še imamo!

Vir: <http://www.zaprivodo.si/>

Peticija za zaščito trga nepremičnin

Civilna iniciativa Kras zbira podpise za peticijo " za uveljavitev zaščitne klavzule v zvezi s trgom nepremičnin.« S spremembo 68. člena Ustave Republike Slovenije smo zadostili enemu izmed številnih pogojev za vstop v EU in tako omogočili nakup nepremičnin na našem ozemlju vsem državljanom držav evropskega gospodarskega prostora. Po preteku skoraj sedmih let pobudniki (ponovno) ugotavljajo pereče probleme. Zato od Vlade Republike Slovenije zahtevajo, da pred 1. majem 2011 pri Evropski komisiji začne postopek za sprejetje zaščitnih ukrepov v zvezi s trgom nepremičnin v Republiki Sloveniji.

Več: <http://drzavljan.si/krasprimorska/index.php>

Najstnica utišala svetovne voditelje

Vabimo vas k ogledu spodnjega posnetka 12-letne deklice iz Otroške ekološke organizacije, ki je za dobrih 6 minut utišala svetovne voditelje. Čeprav gre za star posnetek, govor je deklice imelo na konferenci Združenih narodov o okolju in razvoju v Riu leta 1992, je vreden ogleda.

https://www.youtube.com/watch?v=V_66D_SPTN0&feature=player_embedded

Akademija za DOP na Nizozemskem

Na Nizozemskem že od leta 2003 obstaja CSR Academy oziroma Akademija za družbeno odgovornost podjetij. Akademija je specializirano svetovalno podjetje za družbeno odgovornost podjetij in se osredotoča na podjetja, uprave in izobraževanja. CSR Academy svetuje, nadzira, izvaja in deluje na področju raziskav. Sedež CSR Academy je v Rotterdamu, Akademija je aktivna po celotni Nizozemski. S 1. marcem 2011 je vodenje Akademije kot generalni direktor prevzel Teun Hardjono.

Več: <http://www.csr-academy.com/default.php>

Izšla je že 3. številka Celovitaaa

V Društvu za sožitje človeka, narave in prostora VITAAA so začeli izdajati novo spletno revijo CELOVITAAA, ki omogoča vpogled v delo in življenja posameznikov, ki svojo pozornost posvečajo harmoničnemu sodelovanju in komunikaciji z bitji narave in Naravo samo. Marca je izšla že tretja številka spletne revije.

Preberete jo lahko na:

http://issuu.com/celovitaaa/docs/celovitaaa_st.3_marec_2011?viewMode=magazine&mode=embed

Izbirne vsebine in interesne dejavnosti 2011/12

Zavod RS za šolstvo je tudi letos pripravil Katalog programov zunanjih izvajalcev obveznih izbirnih vsebin in interesnih dejavnosti za šolsko leto 2011/12, ki je objavljen na njihovi spletni strani.

Več o razpisu si lahko preberete na spletni povezavi <http://www.zrss.si/Default.asp?a=1&id=1253>.

Vir: <http://www.zrss.si/Default.asp?a=1&id=1253>

Univerzalni temeljni dohodek v Sloveniji - utopija ali realna možnost

Državni svet Republike Slovenije je na 34. seji 16. 2. 2011, na podlagi 29. in 67. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) ter na podlagi posveta z naslovom *Univerzalni temeljni dohodek v Sloveniji - utopija ali realna možnost?*, sprejel naslednje

S K L E P E :

Državni svet Republike Slovenije je 7. decembra 2010 organiziral posvet z naslovom "*Univerzalni temeljni dohodek v Sloveniji - utopija ali realna možnost?*".

Cilj posveta je bil ponovno spomniti na ključne značilnosti, za nekatere utopičnega koncepta univerzalnega temeljnega dohodka in raziskati realne možnosti za njegovo uvedbo v Sloveniji. Ne glede na to, da ideja univerzalnega temeljnega dohodka kot novega načina delovanja socialne države ni nova, je spričo dogodkov zadnjih let in napovedi za prihodnost postala ponovno aktualna. Pogledi na koncept univerzalnega temeljnega dohodka so raznoliki, prav tako pa je pestra tudi paleta njegovih možnih praktičnih izvedb.

Na podlagi referatov in razprav so bili oblikovani sledeči s k l e p i :

Koncept univerzalnega temeljnega dohodka **naslavlja pomembna družbeno-ekonomska vprašanja in lahko predstavlja pravi odgovor na obstoječe krizne razmere**, ki terjajo nove ideje in pristope k spremembam obstoječega družbeno-ekonomskega sistema. Kljub temu bi razvodenel, če bi ga dojemali zgolj v okviru socialne politike, saj ima bistveno večje potencialne kot da predstavlja zgolj način kriznega managementa, zlasti kar se tiče omogočanja večje svobode posamezniku.

Uvedba univerzalnega temeljnega dohodka v Sloveniji **ni toliko vprašanje finančne zmožnosti države, temveč sprememb v miselnosti celotne družbe**, ki je v zadnjih letih postala pretirano potrošniško usmerjena. Gre za razpravo na ideološki in ne tehnični ravni. Vprašanj o družbeni sprejemljivosti koncepta in pripravljenosti družbe za korenite spremembe zato ne bi smela zasenčiti vprašanja ekonomske izvedljivosti ali politične volje. V ospredju ni zgolj želja po izboljšanju kazalcev uspešnosti socialne države, ampak tudi iskanje rešitev za dvig konkurenčne prednosti države na podlagi pozitivnih učinkov koncepta.

Ključna vprašanja, ki se pojavljajo v zvezi z dejansko uvedbo univerzalnega temeljnega dohodka se nanašajo na:

definiranje geografske omejenosti dohodka (svetovni, državni, regionalni ali lokalni nivo),

upravičence do dohodka (ali vsi prebivalci ali zgolj državljani, ali vključiti tudi otroke),

višino dohodka (ali zgolj 200-300 evrov na mesec ali več; vzpostavitev razmerja med višino univerzalnega temeljnega dohodka in plačo),

dilemo o postopnem ali takojšnjem prehodu na nov sistem ter

način izvedbe (glavarina, boni, vaucherji, popolna ali delna ukinitve obstoječih socialnih transferjev, prilagoditev dohodninske lestvice, dodatne obdavčitve, znižanje cene dela).

Predlogi za praktično izvedbo koncepta univerzalnega temeljnega dohodka se razlikujejo, prav tako zagovorniki koncepta niso popolnoma usklajeni v svojih stališčih, vendar je med njimi vendarle dosežen neke vrste **mehki konsenz o tem, da gre zlasti za prelom z obstoječimi socialnimi politikami** ter za **uresničevanje koncepta polnega državljanstva**.

Koncept univerzalnega temeljnega dohodka bi bil s finančnega vidika izvedljiv.

V povezavi z univerzalnim temeljnim dohodkom se najbolj pogosto pojavljajo dvomi o finančni izvedljivosti koncepta. Predstavljene različne variante izračunov in predlogov za praktično uvedbo univerzalnega temeljnega dohodka (na podlagi povečanja davkov, glavarine) so pokazali, da bi bil koncept realno izvedljiv že z manjšimi ali večjimi spremembami obstoječega sistema. V osnovi bi zahteval zgolj drugačen način razporejanja sredstev za zagotavljanje socialne varnosti kot je uveljavljen v obstoječem sistemu socialnega varstva. Ni dvoma, da je na svetu in v Sloveniji na voljo dovolj bogastva, da bi takšno idejo lahko uresničili, saj bi v osnovi šlo le za povečanje deleža javnega sektorja v bruto domačem proizvodu.

Sama višina finančnih sredstev, ki bi jih potrebovali za izvedbo koncepta, pa bi bila odvisna od tega, kaj bi želeli z izplačili takšnega dohodka doseči (ali zgolj zagotoviti finančno varnost ljudem, ki trenutno ne morejo uveljavljati pravic iz obstoječega sistema socialnega varstva, ali pa izboljšati socialni položaj večjega števila ljudi) in do katere mere bi bili pripravljene spremeniti obstoječi sistem socialnega varstva v Sloveniji (ali zgolj prilagoditi obstoječi sistem in prerazporediti način izplačevanja obstoječih socialnih transferjev ali izvesti korenite spremembe sistema).

Predvideni **pozitivni učinki** uvedbe univerzalnega temeljnega dohodka v Sloveniji:

Poenostavitev in zmanjšanje stroškov administriranja sedanjih redistributivnih socialnih politik:

Obstoječi sistem je rigid in birokratsko in stroškovno preobremenjen. Prav tako se skozi leta krog upravičencev do državnega denarja radikalno krči, delovna zakonodaja pa postaja vedno bolj ohlapna, vedno več je prekernih delovnih mest in poudarjanje koncepta socialne izključenosti je povzročilo drobljenje problemov in zanemarjanje temeljnih principov delovanja družbe (socialna pravičnost, enakost in solidarnost) s strani države. Koncept univerzalnega temeljnega dohodka je dober odgovor na našete težave.

Brezpogojnost dohodka omogoča socialno varnost za tiste kategorije ljudi, ki so neupravičeno izločeni iz obstoječega sistema socialnega varstva ter omogoča dostojno življenje ne glede na zaposlitveni status:

Pravice posameznika, ki jih slednji lahko uveljavlja na podlagi obstoječega sistema socialnega varstva, temeljijo na predpogoju delovne aktivnosti posameznika. Slednji določenim kategorijam ljudi onemogoča izkoriščati pravice, ki iz tega sistema izhajajo. Tudi v primeru izpolnjevanja tega predpogoja se pojavljajo številni primeri, ko se delavcem dlje časa ne izplačajo osebni dohodki in se zato težko preživljajo, pri tem pa jim obstoječa pravila sistema ne ponujajo pravih rešitev, saj ne spadajo v pravo kategorijo - kategorijo brezposelnih. Eden od predlogov uvedbe univerzalnega temeljnega dohodka predlaga rešitev tudi za to kategorijo ljudi, saj bi s sistemom, po katerem bi tisti, ki izplačujejo dohodke upokojujencem in zaposlenim vsak mesec Davčni upravi Republike Slovenije (v nadaljevanju: DURS) nakazali znesek, ki bi predstavljal dogovorjeno višino univerzalnega temeljnega dohodka (predlog: 300 evrov), DURS pa bi tem posameznikom še isti dan nakazal ta isti znesek na tekoči račun. DURS bi moral univerzalni temeljni dohodek izplačati tudi v primeru, ko od delodajalcev ne bi prejel nakazila.

Država bi s tem prevzela odgovornost za neustrezno delovanje sistema, kar je v zadnjem času pogost pojav.

Prav tako veliko oviro obstoječega sistema predstavljajo visoka stopnja nekompatibilnosti nizkih dohodkov s socialnimi transferji ter različni cenzusi, pri katerih že preseganje zgolj za en evro lahko bistveno spremeni stopnjo socialne varnosti posameznika (padec v razred z nižjo davčno olajšavo, izguba pravice do štipendije ali subvencije).

Destigmatizacija posameznika:

Ker se univerzalni temeljni dohodek tretira kot pravico in ne kot pomoč, se s tem bistveno destigmatizira njegove prejemnike v primerjavi z dosedanjimi prejemniki socialnih pomoči.

Učinkovito preprečevanje širjenja revščine ter zmanjševanje ekonomskih in dohodkovnih negotovosti:

Osnovno pravilo koncepta univerzalnega temeljnega dohodka je, da naj bi vsakemu zagotovil temeljni nivo dohodka, ne glede na njegovo premoženje in delovno aktivnost. To pomeni tudi tistim ljudem, ki so sedaj na robu revščine ali že pod njim, trenutni sistem pa jim ne nudi ustrezne rešitve.

Dvig konkurenčnega potenciala celotne družbe na podlagi zagotavljanja večje svobode posameznika, ki izhaja iz občutka finančne varnosti:

Posamezniki v okviru obstoječega zelo togega sistema delujejo na podlagi sledenja pravilom igre, ki jih slednji postavlja, kar pomeni, da velikokrat vztrajajo na delovnih mestih, ki zanje niso zdrava, na katerih doživljajo mobing, so nezadovoljni itd. Na univerzalni temeljni dohodek je s tega vidika potrebno gledati kot na sistem, ki varuje avtonomijo človeka na delovnem mestu in ga rešuje heteronemega dela, ki je prisilno in namenjeno zgolj preživetju. Z univerzalnim temeljnim dohodkom bi se posamezniku omogočilo sprejemati bolj drzne odločitve in spodbujalo njegovo kreativnost. Hkrati bi posameznik lažje uravnotežil delovni in prosti čas.

Nižja produktivnost, ki je posledica nezadovoljstva in iztrošenosti zaposlenih se v končni fazi odraža tudi v znižani konkurenčni sposobnosti slovenskega gospodarstva.

Univerzalni temeljni dohodek bi v višini, ki bi zagotovila preživetje in varnost, omogočil, da bi delavec dobil diskrecijsko pravico postaviti pogoje svojega dela in izbirati delo, ki mu ustreza. S tem bi se povečale motivacija za delo, delovna uspešnost in inovativnost, posledično pa bi se dvignil tudi konkurenčni potencial celotne družbe.

Možnost razvoja družbe do te mere, da neprostoVOLjne brezposelnosti ne bi bilo več:

Trenutno stanje na trgu dela jasno kaže, da dela za vse ni dovolj, predvideva pa se, da ga bo zaradi razvoja tehnologije in storitvenih dejavnosti še manj. Ključen problem namreč že dolgo ni več produkcija dobrin, ampak povpraševanje po njih. Eden od predlogov za uvedbo univerzalnega temeljnega dohodka temelji tudi na znižanju cene dela, pri osnovnem pogoju, da seštevek univerzalnega temeljnega dohodka in neto prejetega plačila za delo ne bi mogel biti nižji od dogovorjene minimalne plače. Z vidika obdavčitve bi to pomenilo nižje bruto plače, posledično bi se razbremenilo gospodarstvo, na drugi strani pa bi se finančna sredstva v sistem povrnila preko zvišane stopnje davka na dodano vrednost. S tem bi se odpravila tudi uravnilovka, ki jo je ustvaril zadnji dvig minimalne plače. Na daljši rok bi lahko z višje zastavljenimi cilji, kar se tiče nižanja bruto plače, univerzalni temeljni dohodek deloval kot dinamični parameter makroekonomske politike, ki bi kompenziral tržno gibanje plač. V primeru, da bi bila cena dela nižja, bi tudi povpraševanje po delu narastlo, kar pomeni, da bi lahko delalo več ljudi. Ko bi se ponudba in povpraševanje uskladila, pa bi se ta proces avtomatično ustavil.

Zmanjševanje presežnega porabništva in prispevek k trajnostnemu razvoju.

Povečanje kupne moči "pasivne" populacije.

Pozitivni premiki v izobraževalnih sistemih (premik od prisilne učinkovitosti študija k večji osebni ustvarjalnosti).

Olajšano prilagajanje razmeram na trgu dela in olajšanje odločitev za samozaposlovanje:

Čedalje večje je število delovnih mest postaja atipičnih v smislu projektnega dela, delnega zaposlovanja. Prav tako je trenutno pojem samozaposlitve povezan zlasti z reševanjem socialnega položaja, ne s preizkušanjem tveganih idej, inovativnostjo ter podjetniško iniciativo. Z zagotovitvijo neke osnove za preživetje, bi se ljudje lahko lažje odločali za takšne vrste zaposlitve.

Lažje prepoznavanje in upoštevanje dejavnosti, ki so socialno zelo pomembne, a tržno prezrte (skrb za družino, gospodinjsko delo, prostovoljstvo, negovalno delo).

Sistemska spodbujanje solidarnosti in zmanjševanje socialne napetosti med konkurenčnimi družbenimi skupinami (zaposleni/nezaposleni, zaposleni v gospodarstvu/zaposleni v javnem sektorju, nedoločeno/prekerno zaposleni).

Rešitev, ki na prvi pogled izgleda najbolj neizvedljiva, je lahko prav v času krize, ko vsi drugi, že ustaljeni načini delovanja ne ponujajo pravega izhoda iz krize, prava pot.

Izraženi **pomisleki** o vpeljavi koncepta univerzalnega temeljnega dohodka v Sloveniji:

Uvedba univerzalnega temeljnega dohodka bi lahko odvrnila ljudi od dela.

Poraba univerzalnega temeljnega dohodka se prepušča vsakemu posamezniku in vprašanje je, če se bo s tem dosegla največja možna koristnost.

Pozicije moči v odnosu delodajalec in delojemalec bi se lahko z uvedbo univerzalnega temeljnega dohodka in v povezavi z že obstoječim problemom primernosti zaposlitev zelo spremenile:

Z deregulacijo trga dela in spodbujanja prožnosti na trgu dela na podlagi vpeljave univerzalnega temeljnega dohodka, bi lahko prišlo do položaja, ko bi delodajalci na podlagi sklicevanja na univerzalni temeljni dohodek še hitreje in lažje odpuščali zaposlene.

Brezpogojnost univerzalnega temeljnega dohodka vseeno ne bi odpravila razlik v prirojenih lastnostih posameznikov, socialnih vlogah in drugih okoliščinah, ki ljudem onemogočajo polno vključevanje v družbo in zagotavljanje zelenih svoboščin.

V povezavi z osnovno idejo univerzalnega temeljnega dohodka - zagotavljanje enakih izhodišč za vse, ki postavlja pod vprašaj obstoječi sistem socialnega varstva in delovanja celotne družbe, bi bilo možno alternativno ali vzporedno uvesti nekaj **dodatnih ukrepov za izboljšanje socialnega položaja posameznih družbenih skupin**, ki so jih v nekaterih državah že preizkusili in delujejo:

Subvencioniranje kosila za nekatere kritične skupine prebivalstva v smislu prenosa logike študentskih bonov tudi na brezposelne in ostale socialno ogrožene skupine prebivalstva ali uvedba bonov za hrano, ki so unovčljivi samo v živilskih trgovinah.

Subvencioniranje nakupa stanovanja po načelu zagotavljanja samostojnosti vsem (uvedba progresivnega obdavčevanja stanovanj, ki so prazna več kot določeno število let in zbiranje teh sredstev v posebnem skladu iz katerega se subvencionira nakup stanovanj mladim).

Izboljšanje izobraževalnega modela za romske otroke na podlagi brazilskega modela Bolsa Familia, po katerem se v fiksnem znesku in navzgor omejeno neposredno financira romske družine, ki svoje otroke vključujejo v izobraževanje od vrtca dalje.

Uvedba instituta nadomestila za neizplačane plače (zakonsko omejenega navzgor) ter oblikovanje posebnega jamstvenega sklada, ki bi prevzel vlogo garanta za delavce, ki jim delodajalci za dva ali več mesecev zaporedno ne bi izplačali plače.

Sprememba ureditve modela določanja denarnega nadomestila za brezposelnost iz obstoječega stopničastega v progresivni model, ki bi izboljšal stanje mladih brezposelnih na trgu dela (preslikava pravice, ki izhaja iz zavarovanja za primer brezposelnosti, v pravico do denarnega nadomestila za brezposelnost).

Na mednarodni ravni bi bilo potrebno izrazito okrepiti nadzor nad mednarodnimi finančnimi tokovi, pri čemer bi bila najbolj idealna rešitev uvedba davka na mednarodne finančne transakcije.

Kljub temu, da trenutno še ni mogoče oblikovati nekih dokončnih izvedbenih rešitev koncepta univerzalnega temeljnega dohodka, je **potrebno nadaljevati z razpravo o njem, jo širiti tudi v okviru državnih institucij, ne samo civilne družbe, iskati družbeni konsenz** in na njegovi podlagi skušati **zgraditi bolj etično ter družbeno in okoljsko odgovorno družbo.**

Mag. Blaž Kavčič, predsednik DS

Vir: <http://www.ds-rs.si/?q=dejavnost/seje&CategoryID=90>

Ministrstvo za javno upravo je pripravilo **Predlog zakona o negospodarskih javnih službah**, ki je bil v zadnji verziji preimenovan v predlog **Zakona o opravljanju dejavnosti splošnega pomena na področju negospodarskega sektorja**. Zakon bo določal splošni okvir normiranja, financiranja, izvajanja in nadzora nad opravljanjem dejavnosti, ki so z zakoni in drugimi predpisi na področju negospodarskega sektorja, opredeljene kot dejavnosti splošnega pomena. Dejavnosti negospodarskega sektorja po tem zakonu so dejavnosti vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, športa, zdravstva, socialnega varstva, invalidskega varstva, socialnega zavarovanja in druge dejavnosti, ki so kot dejavnost negospodarskega sektorja opredeljene z zakonom ali odlokom samoupravne lokalne skupnosti. Zakon, ki po eni strani sistemsko ureja izvajanje javnih storitev splošnega pomena in s tem za ključen predpis z vidika pluralizacije javnih storitev (in vključevanja NVO v mrežo njihovih izvajalcev), po drugi strani pa zakon tudi na novo opredeljuje in ureja delovanje zasebnih zavodov.

Naj prostovoljci, naj prostovoljke in naj prostovoljski projekt

Mladinski svet Slovenije objavlja natečaj **Prostovoljec leta 2010**. Tudi letos izbirajo **Naj prostovoljce in Naj prostovoljke** v treh starostnih kategorijah ter **Naj prostovoljski projekt**. Znotraj kategorije projektov pa bodo izbrali še najboljši projekt med tistimi, ki jih lahko označimo za mladinski projekt (kjer so ključni izvajalci mladi prostovoljci). Znotraj kategorije posameznikov pa bo ena oseba postala **Naj mladinski voditelj oz. voditeljica**, izbrali pa jo bodo med tistimi posamezniki, ki ustrezajo opredelitvi mladinskega voditelja.

Rok za prijave je 8. april 2011.

Vir: <http://www.mss.si/sl/novice/548/1/objavljamo-natecaj-prostovoljec-leta-2010>

Mednarodna konferenca Trendi na področju družbene odgovornosti

Foto: iscreationzs, www.freedigitalphotos.net

12. in 13. maja 2011 bo potekala že 5. mednarodna konferenca Trendi na področju družbene odgovornosti, ki postaja vedno aktualnejša tema upravljanja družb in odnosov med deležniki. Pripravlja jo Ekvilib Inštitut v sodelovanju z neodvisno strokovnjakinjo Barbaro Žaucer ter ostalimi strokovnjaki.

Vir: <http://www.ekvilib.org/mednarodna-konferenca-trendi-na-podrocju-druzbene-odgovornosti>

Management, Knowledge and Learning (MakeLearn) International Conference

Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije v sodelovanju s poljsko univerzo Maria Curie-Sklodowska in Mednarodnim Inštitutom za poslovne analize organizira mednarodno konferenco Management, Znanje in Učenje (MakeLearn), ki bo potekala v **Celju, 22.-24. junija 2011.**

Več informacij o konferenci lahko dobite tukaj: <http://www.mfdps.si/en/strani/791/>

Transnacionalna konferenca programa Jugovzhodna Evropa

Ministrstvo za okolje in prostor z zadovoljstvom najavlja transnacionalno konferenco "Program Jugovzhodna Evropa – Novi razpisi", ki bo 20. aprila 2011 v Ljubljani, Langusova 4. Cilji konference so:

- najaviti 3. in 4. razpis,
- predstaviti interakcije med Programom Jugovzhodna Evropa in Podonavsko strategijo,
- predstaviti nekaj dobrih transnacionalnih projektov,
- zagotoviti priložnost za predstavitev projektnih idej in iskanje partnerjev.

Vir: <http://www.cilj3.mop.gov.si./index.php?id=8&lang=sl&record=643>

**Socialno podjetništvo:
vektor sprememb v EU**
Mednarodna konferenca
15. in 16. april 2011, Slovenija

Socialno podjetništvo: vektor sprememb v EU

Slovenski Inštitut Novum, Evropski liberalni forum in katalonska Fundacio Catalanista i **Democrata** organizirajo mednarodno konferenco **Socialno podjetništvo: vektor sprememb v EU.**

Mednarodna konferenca bo povezala ključne praktike, voditelje in raziskovalce tega področja. Nov tip podjetništva, ki ga osvetljujejo tudi ekološke in trajnostne rešitve, ponuja možnosti za nove zaposlitve in razvoj. Častni pokrovitelj srečanja, ki bo med **15. in 16. aprilom** potekalo v kongresnem centru Gospodarskega razstavišča v Ljubljani, je **predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk**. Mednarodna konferenca je odlična priložnost za preplet prihodnjih izzivov in dobrih praks v Evropski uniji in v regiji Jugovzhodne Evrope.

Vir: <http://www.inovum.si/social/sl>

Grško združenje za sistemske študije (HSSS) organizira že 7. nacionalno in mednarodno konferenco v sodelovanju z Univerzo v Pireju in Panteio University, ki bo potekala **od 4. do 7. maja 2011 v Atenah..**

Glavna tema konference je predstavitev dinamičnega znanstvenega področja Systemics Professional, kako ga učinkovito uporabiti v organizacijah in podjetjih na širokem spektru obeh služb in gospodarskih sektorjih proizvodnje. Med znanimi strokovnjaki bo predaval tudi **ddr. Matjaž Mulej** s temo **Professional systemics in action – The case of innovation of values, culture, ethics and norms.**

Vir: <http://www.hsss2011.gr/>

Alp-water-scarce: zaključna konferenca

"Alp-Water-Scarce (»Pomanjkanje vode v Alpah«) je evropski projekt sofinanciran v okviru programa Območje Alp, v sklopu Programov transnacionalnega teritorialnega sodelovanja 2007-2013. Projekt se je začel prvega oktobra 2008 in se bo zaključil 30 septembra 2011. Glavna tematika projekta je razvoj strategij upravljanja z vodnimi viri ter sistema zgodnjega opozarjanja na obdobja pomanjkanja vode v Alpah". **20.-22. septembra 2011 bo v Gradcu, Avstrija,** potekala zaključna konferenca. Več informacij o konferenci lahko dobite na naslovu: alpwaterscarce@gmail.com ali na spletni strani www.alpwaterscarce.eu.

31. Mednarodna konferenca o podjetništvu in inoviranju PODIM

Termin: 20.4.2011 - 21.4.2011

Lokacija: Maribor, Hotel Habakuk

Na 31. konferenci o podjetništvu in inoviranju PODIM se bodo zbrali strokovnjaki iz različnih držav, da bi obravnavali številne izzive, s katerimi se soočajo nova in že uveljavljena podjetja, katerih rast in razvoj sta usmerjena na globalni trg. Že tri desetletja konference PODIM obravnavajo pomembna vprašanja in prispevajo k boljšemu razumevanju podjetništva, inovativnosti in inovativne družbe ter kako sprostiti ustvarjalni potencial v posameznikih, podjetjih in regijah.

Če želite na konferenci PODIM predstaviti svoj prispevek, pošljite povzetek prispevka, ki naj obsega eno stran. Članek se mora nanašati na glavno temo konference in zajemati praktične rešitve za razvoj podjetništva in inovativnosti. Ocenjevalna komisija bo prispevke najprej izbrala na podlagi povzetka, končna odločitev pa bo temeljila na oceni celotne vsebine prispevka.

Povzetki in prispevki morajo biti napisani v angleškem jeziku.

Več o konferenci: <http://www.podim.org/domov/>

Vir: <http://www.imamidejo.si/dogodki/2011-01-28-31-Mednarodna-konferenca-o-podjetnistvu-in-inoviranju-PODIM>

Javni razpis "Mentorski vavčer 2011" (JR 3/2011-446)

Namen javnega razpisa je omogočiti podjetjem v začetnih letih poslovanja predvsem:

- 1.) uspešno premagovanje specifičnih problemov poslovanja, kot na primer vzpostavljanje novih poslovnih povezav, vstop na nove trge, pridobivanje novih finančnih virov, ipd.,
- 2.) nadgradnjo in hitrejšo izvedbo aktivnosti podjetja, ki bodo prispevale k izboljšanju poslovanja; in sicer ob strokovni, učinkoviti in celoviti podpori poslovnega mentorja.

Ključni cilj javnega razpisa je rast in razvoj podprtih podjetij, kar se bo kazalo v izboljšanju vsaj enega kazalnika gospodarnosti ali donosnosti ali produktivnosti in dohodkovnosti.

Rok prijave: do porabe sredstev, vendar ne dlje kot do 20.6.2011.

Sredstva: Skupno 600.000 EUR.

Financiranje> Subvencija do 15.000 EUR, sofinanciranje do 50%.

Vir: <http://www.japti.si/index.php?t=razpisi&id=121>

Sofinanciranje šolnin - izobraževanje odraslih 2007-2013 (107. JP)

Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije je 28.1.2011 na svojih spletnih straneh in v Uradnem listu RS št. 6/2011 objavil Javno povabilo k prijavi za sofinanciranje šolnin za zmanjševanje izobrazbenega primanjkljaja v šolskih letih od 2007/2008 do 2012/2013. **Rok prijave je 15.7.2013.** Namen javnega povabila je večja dostopnost izobraževanja, povečanje splošne izobraženosti odraslih do zaključene srednješolske izobrazbe ter zaposlitvenih možnosti posameznikov. Program je namenjen odraslim, ki so v dopolnjeni starosti 25 do 64 let, pridobili višjo raven izobrazbe do vključno V. stopnje v šolskih letih od 2007/2008 do 2012/2013. Sofinancira se 90% upravičenih stroškov šolnin za uspešno opravljene obveznosti srednješolskega izobraževanja odraslih, po programu nižjega poklicnega, srednjega poklicnega, srednjega strokovnega, poklicno tehničnega in gimnazijskega izobraževanja. Vlagatelji lahko vloge oddajajo od dneva objave povabila do porabe razpoložljivih sredstev oziroma do 15.7.2013.

Vir: <http://www.sklad-kadri.si/si/razpisi-in-objave/naslovnica/razpis/n/sofinanciranje-solnin-izobrazevanje-odraslih-2007-2013-107-jp/>

Več informacij kmalu na:

www.horus.si,

kjer si lahko ogledate zbornik finalistov in nagrajencev te nagrade iz let 2009 in 2010. Vabljeni k sodelovanju tudi vi!

Razpis bo objavljen predvidoma 5. maja 2011, seminar za prijavitelje pa bo konec maja 2011.

Ob kategorijah majhna, srednje velika in velika podjetja bomo letos podelili še posebna priznanja mladim slovenskim podjetnikom v tujini in slovenskim novinarjem.

Javni razpis "Inovacijski vavčer 2011"

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje upravičenih stroškov storitev zunanjih izvajalcev oz. svetovalcev pri pripravi in izvajanju razvojno naravnega ali raziskovalno razvojnega projekta podjetja (v nadaljevanju: projekt), kjer bo končni rezultat vloga za pridobitev pravice industrijske lastnine v obliki nacionalne ali mednarodne prijave: patenta ali modela ali, znamke.

V primeru, kjer bo končni rezultat projekta podjetja vloga za pridobitev zaščite pravic industrijske lastnine v obliki modela ali znamke je lahko kot dodatni rezultat storitev zunanjih svetovalcev pri pripravi in izvajanju projekta podjetja izdelan priročnik za uporabo nove ali prenovljene celostne grafične podobe podjetja ali proizvoda/storitve podjetja, ki je vezan na pridobljeno pravico industrijske lastnine v obliki modela ali znamke, in sicer v tiskani ali elektronski obliki, namensko za podjetje, ki se prijavlja na ta javni razpis in je predmet tega javnega razpisa.

Namen javnega razpisa je spodbujanje sodelovanja med podjetji in zunanjimi izvajalci oz. svetovalci pri pripravi in izvedbi projekta z namenom zaščite pravice industrijske lastnine ter spodbujanje podjetij k aktivni vlogi pri izboljšanju prepoznavnosti podjetja oz. njegovih produktov na trgu.

Na javnem razpisu lahko sodelujejo mikro, majhna in srednje velika podjetja.

Okvirna skupna višina sredstev javnega razpisa znaša 1.500.000 EUR.

Rok za oddajo vlog: Javni razpis bo odprt do porabe sredstev, vendar ne dlje kot do 29.9.2011. JAPTI bo vloge obravnaval tekoče po zaporedju predloženih vlog na pošti (datum, ura, minuta poštnega žiga) ali osebno na sedežu JAPTI (datum, ura, minuta).

Vir: <http://www.japti.si/index.php?t=Razpisi&id=116&l=sl>

Javni poziv - Lifelong Learning Programme (LLP)

- Support for European cooperation in Education and Training

Naziv poziva: Lifelong Learning Programme (LLP) - Support for European cooperation in Education and Training

Program, pobuda: LLP - LIFELONG LEARNING

Področja: Socialne zadeve, Kultura-Mediji, Izobraževanje-Usposabljanje, Zaposlovanje

Namen: Podpreti vzpostavitev in izvajanje skladnih in celovitih strategij vseživljenjskega učenja in politik na nacionalni, regionalni in lokalni ravni.

Rok za oddajo prijav: 30.6.2011

Kdo se lahko prijavi: Agencije, zbornice, združenja, lokalne in regionalne oblasti, univerze

Območje upravičenosti: Države članice in kandidatke EU, države EEA, Švica

Vir: http://eacea.ec.europa.eu/llp/funding/2011/call_ecet_2011_en.php

MVA - Akcija 3.2 – Mladi v svetu

EACEA je pripravil razpis MVA - Akcija 3.2 – Mladi v svetu: Sodelovanje z državami, ki niso sosednje države Evropske unije.

Namen tega razpisa za zbiranje predlogov je podpreti projekte, ki pospešujejo sodelovanje na področju mladine med državami programa Mladi v akciji in partnerskimi državami, ki niso sosednje države Evropske unije.

Rok prijave: 06.05.2011

Upravičeni prijavitelji: NVO, javni organi na regionalni ali lokalni ravni in nacionalni mladinski sveti.

Vrednost razpisa: 3.000.000,00 EUR.

Zneski in deleži financiranja: Do 80% upravičenih stroškov za projekte v max. vrednosti 100.000,00 EUR.

Trajanje projekta: Od 6 do 12 mesecev.

Zainteresirani za projektno partnerstvo: [Ekološko kulturno društvo za boljši svet](#)

Vir: http://eacea.ec.europa.eu/youth/funding/2010/call_action_3_2_en.php

„Zamisli“ za leto 2011

Evropska komisija je pripravila razpis za zbiranje predlogov v okviru delovnega programa „Zamisli“ za leto 2011 sedmega okvirnega programa ES za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitevne dejavnosti – ERC.

V okviru delovnega programa 2010 »Zamisli« Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitevne dejavnosti (2007–2013) je objavljen razpis za zbiranje predlogov, in sicer za sredstva ERC za že uveljavljene raziskovalce.

Rok prijave: 6. 4. 2011 - Social Sciences and Humanities (SH).

Upravičeni prijavitelji: 7. Okvirni program za raziskovanje in tehnološki razvoj (2007 - 2012) je odprt za pravne osebe s sedežem v eni od držav, sodelujočih v programu.

Vrednost razpisa: 661 400 000 €.

Vir: http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseacti-on=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=386

Za zaščito otrok, ki uporabljajo internet in druge komunikacijske tehnologije

Razpisovalec EK, Information Society and Media Directorate-General je pripravil razpis za zbiranje predlogov za posredne ukrepe v okviru programa Skupnosti za zaščito otrok, ki uporabljajo internet in druge komunikacijske tehnologije (Varnejši internet).

Razpis poziva k oddaji predlogov ukrepov, ki bodo financirani v okviru programa *Varnejši internet*, ki temelji na štirih dejavnostih:

- (a) zagotavljanje osveščanja javnosti;
- (b) boj proti nezakoniti vsebini in škodljivem vedenju na spletu;
- (c) spodbujanje varnejšega spletnega okolja;
- (d) vzpostavitev baze znanja.

Upravičeni prijavitelji: Vsem pravnim osebam s sedežem v državah članicah EU.

Vrednost razpisa: 14.132.240,00 EUR

Rok prijave: 14.05.2011.

Vir: http://ec.europa.eu/information_society/activities/es/sip/funding/projects/index_en.htm

ESEJI O DRUŽBENI ODGOVORNOSTI

KNJIGA NA ZGOŠČENKI Z VEČ KOT 20. PRISPEVKI ŠTEVILNIH AVTORJEV
BO OBOGATILA VAŠE ZNANJE S SODOBNIMI SPOZNANJI O DRUŽBENI ODGOVORNOSTI.

Novo: PRAVKAR IZŠLO!

O tem, kako bi moralo biti, pa ni. Kako bi lahko bilo, če bi tudi vi sodelovali. Kako bo, če ne boste. Kakšen je lahko model DO, in kakšen DO vodja. Kaj je etika soodvisnosti in kaj dobro počutje? Preberite, razmišljajte, delujte. Zdaj, če že niste včeraj!

NAROČILA IN DODATNE INFORMACIJE:
IRDO - INŠTITUT ZA RAZVOJ DRUŽBENE ODGOVORNOSTI
Preradovičeva ulica 26, 2000 Maribor

GSM 031 344 883
Faks 02 429 71 04

info@irdo.si
www.irdo.si

Cena: 12,50 EUR + DDV in
distribucijski stroški.

Za študente in člane Inštituta
IRDO: 20% popust!

Zakaj jo kupiti? Navajamo 5 razlogov:

1. Knjiga se da brati po poglavjih – esejih ločeno ali kot celota.
2. Ne vemo za nobeno knjigo, ki bi se ukvarjala z družbeno odgovornostjo s toliko vidikov in zato s toliko zadostne in potrebne celovitosti.
3. Opozarja, da mineva čas, ko je dosednji model družbeno-gospodarskega razvoja ustrezal stvarnosti in potrebam ljudi.
4. Nudi premislek, kaj napraviti, da človeštvo današnje civilizacije ne bo zdrvelo v 3. svetovno vojno in s tem v propad.
5. To povedo že naslovi esejev.

dr. Matjaž Mulej, zasl. prof.

**NAROČITE JO TUDI VI,
1. PONATIS JE ŽE NA VOLJO!**

V PRIPRAVI:
ANGLEŠKA IZDAJA KNJIGE.

Velika noč bo letos 24. aprila. Irdo e-novice pa vam prinašajo nekaj idej za ekološko in odgovorno barvanje jajc, ki so nepogrešljiv element tega najpomembnejšega krščanskega praznika.

Rožnati/lila/roza pirhi:

1. Iz vložene rdeče pese odlijemo tekočino, jo nekoliko razredčimo in v njej kuhamo ter ohladimo jajca.
2. Lahko pa vzamemo polkilogramski paket zamrznjenih malin, jih odmrzemo, prilijemo malo vode, zmešamo s paličnim mešalnikom, precedimo, dodamo malo kisa in v tej tekočini kuhamo jajca.
3. Trdo kuhano jajce namočimo v grozdni sok z dodatkom limoninega soka.
4. Jajce skuhamo v šipkovem čaju ali pa trdo kuhano jajce namočimo v sok vložene rdeče pese ali v borovničev, brusnični ali ribezov sok; jajce lahko skuhamo v zavrelici od kuhanja rdeče pese (500 g pese na liter vode) ali v zavrelici iz zamrznjenih malin (250 gramov na liter vode).

Rdeči pirhi:

1. Jajca kuhamo z dodatkom terana.
2. Jajca kuhamo v šipkovem soku ali v zavrelici iz suhih lupin rdeče čebule, vode in rdečega kisa.

Skoraj črni pirhi:

1. Jajca kuhamo v gostem ruskem čaju.
2. Jajca kuhamo v pravem čaju.

Oranžni/pomarančni pirhi:

1. V vroči vodi raztopimo nekaj žlic rdeče paprike in v tej tekočini kuhamo jajca.
2. Jajca kuhamo v zavrelici vode in nekaj žlic mlete rdeče paprike.

Vijolični pirhi:

1. Za vijolična jajca je dobro rdeče zelje.
2. V vodi skuhamo suhe lupine rdeče oziroma vijoličaste čebule.
3. Jajca kuhamo v zavrelici iz enakega razmerja vode in soka iz črnega ribeza.

Zeleni pirhi:

1. V vodi pol ure kuhamo špinačo, zeleni čaj, koprive, preslico, kislico in regrat (na 2 litra vode naj bo kar pol kilograma zelišč, žlica zelenega čaja in deciliter kisa). Nato s paličnim mešalnikom vse skupaj zmešamo, precedimo skozi gazo in v tej tekočini štirideset minut kuhamo jajca in jih kar v tej vodi tudi ohladimo.
2. Jajca skuhamo v zavrelici iz špinače ali kislice, lahko pa tudi v mešanici vode in zdrobljenih mladih listov kopriv, praproti, bršljana, bezga ipd. (250 gramov listov na liter vode). Nežne zelene odtenke dosežemo s kuhanjem jajc v zelenem čaju.

Rumeni pirhi:

1. V vodi najprej skuhamo skodelico ognjičevih cvetov z malo kisa in soli, nato precedimo in v zavretku skuhamo jajca.
2. Jajca kuhamo z dodano žafraniko ali kurkumo.
3. V vodi skuhamo olupke 6 jabolk sorte zlati delišes, 3 žlice mlete kurkume, žličko žafrana v prahu, 2 žlici kamilic ali 4 pesti suhih bezgovih cvetov.

Rjavi pirhi:

1. Rjavi pa že veste, da se kuhajo v vodi skupaj z olupki rjave čebule.
2. Vroče trdo kuhano jajce namočimo v skodelico instant kave z dodatkom kisa ali limoninega soka (1 žlička na 2 dl kave).
3. Jajca kuhamo v precejeni instant kavi ali turški kavi; odtenke barve reguliramo s količino kave.

Sivi pirhi:

Jajca kuhamo v zavrelici iz 2 pesti zdrobljene hrastove skorje in litra vode.

Poskusite, pa dober tek!

Posebna zgodba za posebno osebo - TEBE

Vzemi si pol minute in preberi to zgodbo, ker je res nekaj posebnega:

Dva moža, oba resno bolna, sta skupaj ležala v bolnišnični sobi. Eden od njiju je lahko vsak dan eno uro sedel v svoji postelji, kar je pomagalo odvajanju vode iz njegovih pljuč. Njegova postelja je bila ob edinem oknu v sobi. Drugi mož je moral vse dneve preležati na hrbtu. Kmalu sta moža vse ure dneva govorila drug z drugim. Pogovarjala sta se o svojih družinah, svojih domovih, službah, kje sta se vojskovala in kje vse sta bila na počitnicah. In vsak dan je mož, ki je eno uro sedel ob oknu, drugemu opisoval stvari, ki jih je lahko videl zunaj.

Mož na drugi postelji je začel živeti za ta enourna obdobja dni, v katerih je njegov prijatelj razširil njegov svet z dogajanjem in barvitostjo zunanjega sveta. Okno je gledalo na park ob ljubkem jezeru. Race in labodi so se igrali na vodi, medtem ko so otroci po jezeru spuščali svoje male čolničke. Mladi ljubimci so se objeti sprehajali med cveticami in vsemi barvami mavrice. Velika, stara, mogočna drevesa so lepšala pokrajino, v daljavi pa je bilo videti obris oddaljenega mesta. Ko je mož ob oknu opisoval vse to v dovršenih podrobnostih, je mož na drugi postelji priprl oči in si predstavljal slikovite prizore. Nekega toplega opoldneva mu je mož ob oknu opisoval parado, ki se je premikala ob jezeru. Čeprav drugi mož ni slišal glasbe, jo je videl v svojem umu. Tako so minevali dnevi in tedni.

Nekega jutra je jutranja sestra v sobo prinesla vodo za umivanje in ob oknu našla telo moža, ki je mirno umrl v svojem spanju. Razžalostila se je in poklicala bolnišnično osebje, ki je truplo odneslo ven.

Takoj ko je bilo mogoče, je drugi mož zaprosil, naj ga premaknejo k oknu. Sestra mu je z veseljem ustregla in potem, ko je poskrbela, da se je udobno namestil, ga je pustila samega. Počasi, z veliko težav, se je mož dvignil na komolca, da bi prvič sam ugledal zunanji svet. Končno je imel možnost sam užiti lepoto zunanjega sveta. Napel je vse moči in pogledal skozi okno ob postelji. Gledalo je na prazen zid. Mož je povprašal sestro, kaj bi mogel biti razlog, da je preminuli sosed tako čudovito opisoval stvari v zunanjem svetu. Sestra mu je povedala, da je bil slep in ni mogel videti zidu, ki je stal pred oknom. Rekla mu je: "Morda je hotel le osrečiti vas."

Epilog: Neizmerna sreča leži v osrečevanju drugih, ne glede na naše lastne razmere. Deljena bridkost se razpolovi, a kadar delimo srečo, se ta podvoji.

Če bi se rad počutil bogatega, samo preštej stvari, ki ti jih denar ne more kupiti. "Danes je dar, zato se imenuje sedanjost".

Vso srečo!

Vir: prejeto po elektronski pošti

Ddr. Matjaž Mulej o Inštitutu IRDO:

Dejavnost IRDO me je pritegnila, ker sem v njej videl dvoje, kar se mi je zdelo zelo bistveno za prihodnost in sedanost človeštva:

1. Družbena odgovornost zahteva manj enostranskosti, kot jo ljudje prakticirajo iz časov, ko še ni bila tako nevarna, kot je danes, kajti tedaj je bilo ljudi dosti manj in so bili njihovi vplivi dosti bolj lokalni. Sedaj so postali globalni. Zakon o zadostni in potrebni celovitosti, ki smo ga razvili kot del 'dialektične teorije sistemov'.
2. Družbena odgovornost se uveljavlja kot alternativa dosedanji družbeno-ekonomski praksi.

Z organizacijskega vidika pomeni torej možnost za ne-tehnološko inovacijo. Podpreti jo je torej mogoče z našim znanjem o inovacijskem menedžmentu, ki hkrati dobiva z družbeno odgovornostjo –kot osebno vrednoto, skupinsko kulturo, družbeno etiko in normo poštenosti brez zlorabo preko meja zakonodaje - pomembno novo podporo. - Ko so sprejeli novembra 2010 ISO 26000 kot usmerjevalni mednarodni standard, ki pove, kaj vse vsebuje družbena odgovornost tako rekoč uradno, sem bil zelo vesel, saj so tak premislek podprli. Pojma, ki kot zahtevi, kako naj ljudje ravnajo glede vseh sedmih vsebinskih področij, povzemata bistvo družbene odgovornosti, sta namreč: (1) celovitost in (2) soodvisnost. Ta pojma povezuje (dialektično) teorijo sistemov in ne-tehnološko inoviranje.

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

Kontakt:

Inštitut IRDO,
Preradovičeva ulica 26,
2000 Maribor

Telefon: + 386 (0)31 344 883

Faks: + 386 (0)2 429 7104

E-pošta: info@irdo.si

Www: [irdo.si](http://www.irdo.si)

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti je bil ustanovljen leta 2004 z namenom raziskovati in pospeševati razvoj družbene odgovornosti v Sloveniji in v svetu.

Prizadeva si povezati vse ključne akterje na področju razvoja družbene odgovornosti (podjetja, vlada, civilna družba...) ter izvajati skupne aktivnosti in kampanje za osveščenost širše družbe o potrebnosti in pomenu družbene odgovornosti v Sloveniji.

S svojim delovanjem inštitut IRDO prispeva k prenosu in prilagajanju tujega znanja ter konceptov slovenskim razmeram in potrebam, hkrati pa omogoča izmenjavo slovenskega znanja in izkušenj s tujimi strokovnjaki, podjetji in organizacijami.

Povabite v naše članstvo tudi druge, ki bi želeli biti seznanjeni z informacijami o družbeni odgovornosti in prispevati k razvoju le-te!
Hvala vam.

Izdajatelj: IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti, Preradovičeva ulica 26, 2000 Maribor, Slovenija, www.irdo.si, Uredništvo: novice@irdo.si. V kontekstu družbene odgovornosti (zmanjšanje stroškov, onesnaževanja okolja) so novice v elektronski obliki. Za vsebino prispevkov odgovarjajo avtorji. Mnenja avtorjev niso tudi nujno mnenja uredništva. Besedila niso lektorirana. Vse pravice pridržane. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim dovoljenjem uredništva. Namenjeno članom inštituta IRDO.